

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων Δήμου Πεντέλης

Απριλίου 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη	5
1. Εισαγωγή	10
2. Αντικείμενο Ελέγχου	13
2.1 Περιγραφή του Φορέα	13
2.2 Οικονομικά στοιχεία	13
2.3. Δομή διακυβέρνησης	14
2.4 Ευθύνη της διοίκησης	15
2.5 Ευθύνη του Ελεγκτή	15
3. Διαπιστώσεις-ευρήματα	16
3.1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	16
3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση	16
3.1.2 Κατηγορίες πιστωτών	17
3.1.3 Τόκοι - χρηματικές ποινές	18
3.1.4 Στάδιο(status) Πληρωμής	18
3.1.5 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις	18
3.1.6 Λοιπά	19
3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	19
3.2.1 Η διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα εκκαθάρισης	19
3.2.2 Ένταξη στο πρόγραμμα εκκαθάρισης	21
3.2.3 Διαδικασίες ΥΠΕΣ για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	22
3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς	24
3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων	24
3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς	26
3.4 Αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	26
3.5 Συστημικοί λόγοι συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	29
4. Συμπεράσματα	30
5.1 Συστάσεις προς Δήμο Πεντέλης: Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς	31
5.2 Συστάσεις προς Δήμο Πεντέλης: Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	32
5.3 Συστάσεις προς το Υπουργείο Εσωτερικών	32
5.4 Συστάσεις προς το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής	33
6 Απαντήσεις του ελεγχόμενου φορέα και τελική θέση Ομάδας Ελέγχου	33

7 Παραρτήματα	35
7.1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ	36
7.2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	50
7.3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Παράρτημα του Αντικειμένου του Ελέγχου	54
7.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακας Επιβεβαιωτικών Επιστολών	57
7.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	57
7.6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	61
7.7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΕΝΤΟΛΕΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	62
7.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	62
7.9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ	62

Συντομογραφίες

ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
ΙΑΣ	Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα
ΙΝΤ.Ο.Σ.Α.Ι.	Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων
ΔΕΠΑ	Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε.
ΕΕΤΑΑ	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης Α.Ε.
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΚΑΠ	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Μ.Δ.	Μητρώο δεσμεύσεων
ν.	Νόμος
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΤΠΔ	Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
ΥΠΕΣ	Υπουργείο Εσωτερικών
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου Πεντέλης προς τρίτους της περιόδου από 31.12.2016 έως 30.9.2017.

Ο έλεγχος εντάσσεται στο πλαίσιο του οριζόντιου ελέγχου που διεξήγαγε το Ε.Σ. στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Φ.Γ.Κ.), οι οποίοι κατανεμήθηκαν σε 7 υποτομείς: α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά πρόσωπα.

Η Ομάδα Ελέγχου που συγκροτήθηκε με τις 65286/20.10.2017 (2^η Ορθή Επανάληψη), 74251/24.11.2017, 81450/19.12.2017 και 8125/01.02.2018 Αποφάσεις της Προέδρου του Ε.Σ. και επικουρήθηκε από ελεγκτή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, έλεγξε τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του φορέα προς τρίτους (εκτός Γενικής Κυβέρνησης) και ειδικότερα προέβη: σε εξακρίβωση της ορθής καταγραφής τους, στην ανάλυση της εφαρμογής του προγράμματος απορρόφησης των κονδυλίων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) για την εκκαθάριση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, σε αξιολόγηση της αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, των συστημικών λόγων συσσώρευσης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και στην επισκόπηση των πρακτικών της Δημοσιονομικής Διαχείρισης και των διαδικασιών που προκαλούν την περαιτέρω συσσώρευση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων. Η Ομάδα Ελέγχου ολοκληρώνοντας τον έλεγχο διατύπωσε συστάσεις για τη βελτίωση των διαδικασιών εκκαθάρισης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, καθώς για την επίλυση των διαπιστωθεισών αδυναμιών.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων, του Κώδικα Νόμων για το Ε.Σ. και στο πλαίσιο των Αρχών και Προτύπων Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI). Ο έλεγχος διενεργήθηκε σε δύο (2) φάσεις, από Οκτώβριο 2017 έως 22 Δεκεμβρίου 2017 και από 8.1.2018 έως 30.3.2018

Ο έλεγχος ανέδειξε ότι ο Δήμος Πεντέλης 1) δεν εφαρμόζει πλήρως το οικείο κλαδικό σχέδιο με αποτέλεσμα να μην διενεργείται λογιστική καταγραφή των προβλέψεων για δικαστικές αποφάσεις, 2) έχει μεν συστήσει υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, πλην όμως, αυτή δεν λειτουργεί. Περαιτέρω, κατά την εξέταση του αιτήματος του Δήμου για επιχορήγησή του για πληρωμή ληξιπροθέσμων υποχρεώσεών του, δεν αξιολογήθηκε η τασσόμενη από το κανονιστικό πλαίσιο προϋπόθεση της αδυναμίας χρηματοδότησης αυτών από ιδίους πόρους του Δήμου ή τα ταμειακά του διαθέσιμα. Τέλος, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠΕΣ δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει να διενεργήσει ελέγχους σχετικά με τη διαδικασία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ .

Συνοπτικά, οι διαπιστώσεις και τα ευρήματα που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο του Φορέα και οδήγησαν στο ανωτέρω συμπέρασμα και με την επισήμανση ότι ο Δήμος Πεντέλης χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Εκκαθάρισης Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων (ΕΜΣ), αφορούν στα εξής:

- δεν σχηματίζονται προβλέψεις για δικαστικές αποφάσεις, που μπορεί μεν να μην είναι τελεσίδικες και άρα άμεσα εκτελεστές, όμως είναι ενδεχόμενο να επιφέρουν αρνητικό οικονομικό αποτέλεσμα στο Δήμο¹,
- υπάρχει υψηλή ρευστότητα διαθεσίμων (για το οικονομικό έτος 2016, τα διαθέσιμα – ταμείο και καταθέσεις όψεως- υπερκαλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά 1,8 φορές)²,
- στον ΟΕΥ προβλέπεται Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, πλην όμως, αυτή δεν λειτουργεί.

¹ Πρόβλεψη είναι η κράτηση ορισμένου ποσού, που γίνεται, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού του Δήμου σε βάρος του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως. Η κράτηση αυτή αποβλέπει στη κάλυψη ζημίας ή ενδεχόμενης υποτιμήςσεως στοιχείων του ενεργητικού, όταν κατά την ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους (βλ. § 2.2.405. Λογαριασμός 44 «Προβλέψεις», Π.Δ. 315/1999 (ΦΕΚ-302 Α').

² Για το δείκτη βλ. μελέτη Υπουργείο Εσωτερικών Γενική Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών & Δ/Υ Διεύθυνση Οικονομικών Τ.Α. Τμήμα Παρακολούθησης & Επεξεργασίας Οικονομικών Στοιχείων.

Οι διαπιστώσεις και τα ευρήματα που αφορούν στον εμπλεκόμενο στον έλεγχο φορέα-Υπουργείο Εσωτερικών είναι:

- Ο έλεγχος από το ΥΠΕΣ του φακέλου του αιτήματος του Δήμου για την επιχορήγησή του για την πληρωμή των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεών του είναι τυπικός και όχι ουσιαστικός.
- Το ΥΠΕΣ δεν προβαίνει σε αξιολόγηση των ταμειακών διαθεσίμων του αιτούμενου επιχορήγησης φορέα με βάση προκαθορισμένα κριτήρια, αλλά αρκείται στη διαβεβαίωση του αρμόδιου προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών του ΟΤΑ, περί μη δυνατότητας χρηματοδότησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από τα ταμειακά διαθέσιμα,
- Δεν πραγματοποιείται από το ΥΠΕΣ έλεγχος τήρησης των κανόνων καταχώρησης των τιμολογίων στον «Πίνακα Εξόφλησης» του φορέα, αλλά αντιθέτως θεωρείται επαρκής η έγγραφη βεβαίωση του αρμόδιου προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών, περί τήρησης των προαναφερόμενων κανόνων.
- Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠΕΣ δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει να διενεργήσει ελέγχους που σχετίζονται με τη διαδικασία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ.

Κατά συνέπεια, το Ε.Σ. συστήνει στη Διοίκηση του φορέα:

- την πιστή και πλήρη εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στο Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των ΟΤΑ α' βαθμού,
- τον επανασχεδιασμό των διαδικασιών συλλογής και καταχώρησης των τιμολογίων προκειμένου αυτά να καταχωρούνται στο λογιστικό σύστημα έγκαιρα και με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ορθή καταγραφή της ημερομηνίας υποχρέωσης εξόφλησής τους,
- την επιτάχυνση των διαδικασιών εκκαθάρισης των εκκρεμών υποχρεώσεων του Δήμου,

- την ενεργοποίηση της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου με προγραμματισμό ελέγχων επί των διαδικασιών που μεσολαβούν από την παραλαβή μέχρι την εκκαθάριση και την πληρωμή των υποχρεώσεων του Δήμου, προκειμένου να συνδράμει με τις παρατηρήσεις της στη βελτίωση της οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου με στόχο την εξάλειψη των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και τη μη δημιουργία νέων.

Προς τον εμπλεκόμενο στον έλεγχο φορέα ΥΠΕΣ το Ε.Σ. συστήνει:

- στο πλαίσιο του σχεδιασμού από αυτό και διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών, μεταξύ άλλων, και για την προαγωγή, την υποστήριξη και τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού (άρθρο 1 παρ. 1 περ. β Π.Δ/τος 141/2017,Α',180), την προώθηση των απαραίτητων ενεργειών για την σύσταση των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου σε όλους τους ΟΤΑ, την πλήρη λειτουργία όσων Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου έχουν προβλεφθεί σε ΟΕΥ ΟΤΑ και μάλιστα σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων τους με επικέντρωση και στον τομέα των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ.
- Τον προγραμματισμό διενέργειας ελέγχων από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠΕΣ επί της διαδικασίας αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ.

Προς το Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, το Ε.Σ. συστήνει:

- τη συστηματικότερη παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ και την επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.

Το Ε.Σ. πρόκειται να προβεί σε έλεγχο παρακολούθησης της συμμόρφωσης επί των συστάσεων (follow-up audit) και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους το επόμενο έτος.

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου Πεντέλης της περιόδου από 31.12.2016 έως 30.9.2017, που διενεργήθηκε από την Ομάδα Ελέγχου, που συγκροτήθηκε με απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ. (βλ. Παράρτημα 7.7), και επικουρήθηκε από ελεγκτή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο έλεγχος εντάσσεται στον οριζόντιο έλεγχο που διεξήγαγε το Ε.Σ. στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης(Φ.Γ.Κ.), οι οποίοι κατανεμήθηκαν για τις ανάγκες του ελέγχου, στους ακόλουθους 7 υποτομείς : α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα, και αποτελεί μέρος του ελέγχου του υποτομέα των Ο.Τ.Α..

Οι Ο.Τ.Α. είναι Α' βαθμού (325 Δήμοι) και Β' βαθμού (13 Περιφέρειες). Η εξέλιξη των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων από το 2012-2017 είναι η ακόλουθη:

Διάγραμμα 1

* Σε εκατομ. Ευρώ. Πηγές: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (Υπουργείο Οικονομικών), Γεν Δ/ση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Αναπτυξιακής Πολιτικής (Υπουργείο Εσωτερικών)

Παρατηρούμε ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Δήμων είναι μεγαλύτερες από αυτές των Περιφερειών. Κατά την περίοδο 2012-2014 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώνονται γρηγορότερα στους Δήμους από ό,τι στις Περιφέρειες, κατά την περίοδο 2014-2016 αυξάνονται στις Περιφέρειες, ενώ οι Δήμοι εξακολουθούν να τις μειώνουν σταθερά αλλά με μικρότερο ρυθμό. Οι Περιφέρειες τις μείωσαν μετά το 2016, ενώ στις 31.12.2017 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Δήμων ανέρχονταν σε 168,56 εκατ. Ευρώ και των Περιφερειών σε 28,9 εκατ. ευρώ.

Για τον έλεγχο του υποτομέα επιλέχθηκαν 8 ΟΤΑ (6 Δήμοι και 2 Περιφέρειες) με σύνθετα κριτήρια, όπως το ύψος των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, το μέγεθος των φορέων και το εάν είχαν ήδη ελεγχθεί τα τελευταία 4 χρόνια από το Υπουργείο Οικονομικών για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Το τελευταίο κριτήριο αποσκοπούσε στον εντοπισμό αυτών των ΟΤΑ που με συστηματικό τρόπο δημιουργούν διαχρονικά ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και επομένως δεν συμμορφώνονται (εκ πρώτης όψεως) στις συστάσεις για τη μη συσσώρευση αυτών. Οι επιλεγέντες προς έλεγχο φορείς είναι: οι Δήμοι Αθηναίων, Περιστερίου, Αχαρνών, Μαραθώνα, Πεντέλης και Παλλήνης (ΟΤΑ α' βαθμού) και οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας (ΟΤΑ β' βαθμού), οι οποίοι δεν έχουν ελεγχθεί από το Υπουργείο Οικονομικών (Γεν. Δ/ση Δημοσιονομικών Ελέγχων). Η επιλογή των Δήμων Παλλήνης και Πεντέλης, οι οποίοι έχουν μικρό ύψος ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, έγινε με τυχαίο τρόπο.

Ο έλεγχος που διεξήχθη στον Δήμο Πεντέλης με ύψος ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων στις 31.12.2016 158.808,23 ευρώ, ολοκληρώθηκε στις 30 Μαρτίου 2018. Η Ομάδα Ελέγχου προέβη: 1) στην ανάλυση του μεγέθους των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ελεγχόμενου φορέα προς τρίτους, 2) στην εξέταση της τήρησης των προϋποθέσεων και διαδικασιών του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων με κονδύλια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), 3) στην εξέταση της ποιότητας και αξιοπιστίας του Μητρώου Δεσμεύσεων(ΜΔ), των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών και την ύπαρξη διαφορών μεταξύ των συστημάτων αναφοράς και 4) στην αξιολόγηση των πρακτικών της δημοσιονομικής διαχείρισης και των συστημικών αδυναμιών που οδηγούν σε συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η Ομάδα

Ελέγχου μετά την οριστικοποίηση των ευρημάτων του ελέγχου προέβη στη διατύπωση συστάσεων για τη βελτίωση της διαδικασίας εκκαθάρισης και πληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της ποιότητας του συστήματος δημοσιονομικής αναφοράς και για την επίλυση των αδυναμιών της δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η πρώτη φάση του ελέγχου ολοκληρώθηκε στις 22.12.2017, με την αποστολή των προκαταρκτικών ευρημάτων στον ελεγχόμενο φορέα και η δεύτερη φάση ολοκληρώθηκε στις 30.3.2018 με την υποβολή της παρούσας τελικής έκθεσης ελέγχου, η οποία θα κοινοποιηθεί στον ελεγχόμενο φορέα και στους εμπλεκόμενους στον έλεγχο φορείς (ΥΠΕΣ, Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης). Οι τελευταίοι καλούνται εντός του οριζόμενου από αυτές χρόνου 10 ημερών να εκθέσουν τις απόψεις του επί αυτών, καθώς και να υποβάλουν ένα χρονοδιάγραμμα των ενεργειών που προτίθενται να αναλάβουν για τη διαχείριση των συστάσεων. Με τη λήψη των ανωτέρω απαντήσεων και αφού τα αποτελέσματα του ελέγχου παρουσιαστούν στην Ολομέλεια του Ε.Σ., με επιστολή της Προέδρου αυτού θα αποσταλεί η παρούσα οριστική έκθεση ως παράρτημα της Σύνοψης του Ελέγχου των Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, προκειμένου τα αποτελέσματα του ελέγχου να συζητηθούν σε δημόσια συνεδρίαση των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών³. Ακολούθως, η οριστική έκθεση ελέγχου ως παράρτημα της Σύνοψης του Ελέγχου θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Ε.Σ.

Ο έλεγχος αυτός θεωρείται σημαντικός διότι αναδεικνύει τις συστημικές αδυναμίες τόσο της εφαρμογής των υφιστάμενων κανόνων δημοσιονομικής διαχείρισης, όσο και της αναποτελεσματικής καταγραφής και παρακολούθησης των οικονομικών μεγεθών των ΟΤΑ.

Στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζεται συνοπτικά το αντικείμενο του ελέγχου, στο οποίο περιλαμβάνονται η γενική περιγραφή, βασικά οικονομικά στοιχεία και η δομή διακυβέρνησης του Φορέα. Στο κεφάλαιο 3 καταγράφονται οι κύριες διαπιστώσεις και τα ευρήματα του ελέγχου με την τεκμηρίωσή τους. Στο κεφάλαιο 4 παρουσιάζονται τα συμπεράσματα του ελέγχου και στο κεφάλαιο 5 οι συστάσεις προς τη Διοίκηση του φορέα και τους εμπλεκόμενους στον έλεγχο φορείς. Το

³ Βλ. σχετική τροποποίηση του κανονισμού τη Βουλής με το άρθρο 7 της απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής που λήφθηκε στην ΡΛΗ συνεδρίαση της 22.6.2017 (ΦΕΚ 92 Α'/26-6-2017) απόφασης της Βουλής «Για την τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής Μέρους Κοινοβουλευτικό (ΦΕΚ 106 Α'/24-6-1987) και Μέρους Β' (ΦΕΚ 51 Α'/10-4-1997), όπως ισχύουν»

τελευταίο κεφάλαιο περιλαμβάνει την απάντηση του ελεγχόμενου φορέα επί των συστάσεων του Ε.Σ. και την τελική θέση της ομάδας ελέγχου.

Πρόσθετες πληροφορίες, αναλύσεις επί των στοιχείων και των ευρημάτων που παρατίθενται στην έκθεση ελέγχου επισυνάπτονται σε αυτήν ως Παραρτήματα.

Η έκθεση απευθύνεται στη Διοίκηση του Δήμου Πεντέλης, στο ΥΠΕΣ και στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Το Ε.Σ. πρόκειται να προβεί σε έλεγχο παρακολούθησης της συμμόρφωσης επί των συστάσεων (follow-up audit) και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους το επόμενο έτος.

2. Αντικείμενο Ελέγχου

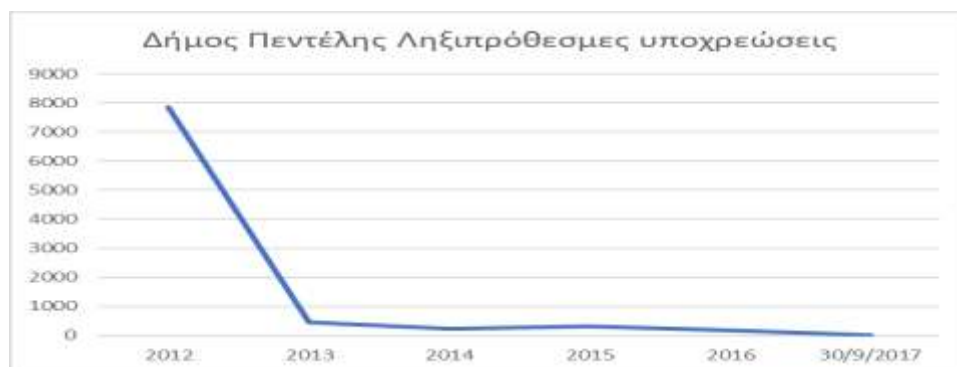
2.1 Περιγραφή του Φορέα

Ο Δήμος Πεντέλης ανήκει γεωγραφικά στο Βόρειο Τομέα της Περιφέρειας Αττικής, με πληθυσμό 34.970 κατοίκων (Απογραφή 2011) και έκταση 39 τχλμ.

2.2 Οικονομικά στοιχεία

Η ομάδα ελέγχου επικεντρώθηκε στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου της περιόδου από 31.12.2016 έως 30.9.2017, όπως αυτές απεικονίστηκαν στο ΜΔ, καθώς και στις αναφορές που αποστέλλει ο Δήμος στο ΥΠΕΣ.

Διάγραμμα 2

* Σε χιλ. Ευρώ. Πηγή: Γεν Δ/ση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Αναπτυξιακής Πολιτικής (Υπουργείο Εσωτερικών)

Ο Δήμος Πεντέλης, όπως φαίνεται και στο παραπάνω διάγραμμα, έχει σχεδόν επιτύχει το στόχο να εξαλείψει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του.

Ο Δήμος έχει εγκεκριμένο απολογισμό για τη χρήση 2016 και υπάρχει σχετική έκθεση του Ορκωτού Ελεγκτή, χωρίς ιδιαίτερες παρατηρήσεις επί των θεμάτων του παρόντος ελέγχου.

2.3. Δομή διακυβέρνησης

Ο Δήμος Πεντέλης διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο με διακριτές μεταξύ τους αρμοδιότητες. Ο Δήμαρχος είναι προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του Δήμου, εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, της Οικονομικής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και συνυπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους. Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο του Δήμου, αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν στο Δήμο, εγκρίνει τα προγράμματα του Δήμου και ελέγχει την εφαρμογή τους, αποφασίζει για ζητήματα φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, εγκρίνει τις κρατικές επιχορηγήσεις, τον ετήσιο Προϋπολογισμό και τις αναμορφώσεις του, τον Απολογισμό και τις Οικονομικές Καταστάσεις. Η Οικονομική Επιτροπή συντάσσει τον Προϋπολογισμό και τον Απολογισμό, αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων.

Η δομή διακυβέρνησης που αφορά όλους τους Ο.Τ.Α., περιλαμβάνει τους εξής βασικούς φορείς: 1) το ΥΠΕΣ, που εποπτεύει τους ΟΤΑ, 2) το Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, γ) το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α., το οποίο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της ορθής εκτέλεσης του Προϋπολογισμού και της εν γένει πορείας των οικονομικών και της επιχειρησιακής δράσης των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων, καθώς και για την παροχή γνώμης στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών επί των σχεδίων των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α. με στόχο την κατάρτιση ρεαλιστικών προϋπολογισμών.

2.4 Ευθύνη της διοίκησης

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση των αναφορών που αφορούν στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αναφορές αυτές είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενο είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Επιπρόσθετα, η διοίκηση οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, χρηματοοικονομικές συναλλαγές και πληροφορίες που απεικονίζονται στις υπό έλεγχο αναφορές είναι σε συμμόρφωση με τις αρχές που τις διέπουν.

2.5 Ευθύνη του Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν αφενός τη συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας, οι οποίες εγγυώνται μεταξύ άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών της ομάδας ελέγχου σε σχέση με τον διενεργούμενο έλεγχο, αφετέρου το σχεδιασμό και τη διενέργεια του ελέγχου με στόχο την απόκτηση εύλογης διασφάλισης σχετικά με το εάν οι υπό έλεγχο λογαριασμοί και αναφορές είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στις αναφορές. Η επιλογή των διαδικασιών περιλαμβανομένης και της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος στις αναφορές, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος, επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή.

Λόγω των ενδογενών περιορισμών ενός ελέγχου και των ενδογενών περιορισμών στις εσωτερικές δικλίδες, αναπόφευκτος είναι ο κίνδυνος να μην εντοπισθούν ορισμένα ουσιώδη σφάλματα και παραλείψεις ακόμη και αν ο έλεγχος έχει σχεδιαστεί και εκτελεστεί στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Ελέγχου των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων.

Κατά τη διενέργεια των εκτιμήσεων κινδύνου, εξετάστηκαν οι εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ελεγχόμενου φορέα, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων

για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων του φορέα. Ωστόσο, στην παρούσα έκθεση αναφέρεται κάθε σημαντική έλλειψη στις εσωτερικές δικλίδες που εντοπίστηκε σε σχέση με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

3. Διαπιστώσεις-ευρήματα

Το κυριότερο συμπέρασμα του ελέγχου είναι η μη πλήρης συμμόρφωση ως προς την εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων λογιστικής καταγραφής.

Συγκεκριμένα, οι διαπιστώσεις της ομάδας ελέγχου είναι οι εξής:

3.1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Αναφορικά με την εξέταση και ανάλυση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους του Δήμου Πεντέλης, διαπιστώθηκαν τα εξής:

3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση

Για τη χρονολογική ωρίμανση η Ομάδα Ελέγχου έλεγξε το Μ.Δ. σε συνδυασμό με τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών και πιστωτών, τόσο μακροχρόνια (δάνεια) όσο και βραχυπρόθεσμα, καθώς και τη συμφωνία αυτού (ΜΔ-σύνολο πληρωμών) με τον απολογισμό (πληρωθέντα έξοδα). Το Μ.Δ. συμφωνεί τόσο με τον απολογισμό του 2016 (οριστικός), όσο και με το δελτίο οικονομικών στοιχείων ημερομηνίας Δεκεμβρίου 2016. Κατόπιν, η Ομάδα Ελέγχου έλεγξε δειγματοληπτικά δαπάνες με υστέρηση εξόφλησης όλων των διαστημάτων που απεικονίζονται στο Μ.Δ. (30, 60, 90 και πλέον των 90 ημερών) και διαπιστώθηκε ότι ορθώς απεικονίζονται σε αυτό.

Για το Δήμο Πεντέλης η χρονολογική ωρίμανση που παρουσιάζεται στο Μ.Δ. είναι η παρακάτω:

- A) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 1-30 ημ. € 169.664,49,
- B) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 31-60 ημ. € 1.354,47,
- Γ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 61-90 ημ. € 0,

Δ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους > 90 ημ. € 72.255,23.

Στο (Δ) πρέπει να προστεθούν και οι νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων, οι οποίες αφορούν σε δικαστικές δαπάνες (αποζημιώσεις) ύψους € 86.553,00 και , όπως θα δείξουμε παρακάτω, καλύφθηκαν μέσω του προγράμματος εξοφλήσεως ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ). Το σύνολο των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων διαμορφώνεται (στο τέλος του έτους 2016) στα 158.808,23 ευρώ (βλ. παράρτημα δελτίου του Δήμου Πεντέλης για το Δεκέμβριο 2016, που εκδίδεται από την εφαρμογή που αναπτύχθηκε από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης Α.Ε. – ΕΕΤΑΑ- για τους ΟΤΑ).

Από την ανάλυση των λογ/σμών της Λογιστικής 50 («Προμηθευτές») και 53 («Πιστωτές Διάφοροι»), η Ομάδα Ελέγχου συμπεραίνει ότι για το οικονομικό έτος 2016 εξοφλούνται στην πλειονότητά τους οι προμηθευτές και οι πιστωτές πλην των προαναφερόμενων εξαιρέσεων (που απεικονίζονται και στο ΜΔ). Κατά το 2016, όπως φαίνεται και στον επίσημο απολογισμό (ΑΔΑ: 6ΤΧΡΩΞ3-1ΥΙ), ο Δήμος Πεντέλης εξόφλησε συνολικά («Πληρωθέντα Εντάλματα») € 12.437.764,44. Από τη σύγκριση των παραπάνω μεγεθών προκύπτει ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές αφορούν πολύ μικρό μέρος των συνολικών εξόδων (1,3%).

3.1.2 Κατηγορίες πιστωτών

Οι λογαριασμοί, στο διπλογραφικό σύστημα, στους οποίους, μεταξύ άλλων, καταγράφονται και οι υποχρεώσεις προς τους πιστωτές του Δήμου Πεντέλης, οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες είναι οι εξής:

- α) 50 – Προμηθευτές,
- β) 53 – Πιστωτές διάφοροι

Από την ανάλυση των παραπάνω σε συνδυασμό με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν προς εξόφληση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μερίδιο σε ευρώ το έχουν τα φυσικά πρόσωπα λόγω διεκδικούμενων αποζημιώσεων από αμοιβές προηγούμενων ετών.

3.1.3 Τόκοι ⁴ - χρηματικές ποινές

Στην περίπτωση του Δήμου Πεντέλης βρέθηκε μία υπόθεση για δημοσιεύσεις διακηρύξεων διαγωνισμών, η οποία τελικά πληρώθηκε το 2017 πλέον των τιμολογίων και τόκων υπερημερίας ύψους € 198,94.

3.1.4 Στάδιο(status) Πληρωμής

Ο Δήμος Πεντέλης είχε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις 158.808,23 ευρώ, οι οποίες στις 30 Σεπτεμβρίου 2017 είχαν ως εξής:

(+) Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις 31/12/2016	€ 158.808,23
(-) Πληρωμές ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (μέχρι τις 30/9/2017):	
Από Δήμο Πεντέλης	€ 10.048,78
Από ΕΜΣ	€ 88.058,60
(-) Παραγραφές λόγω παρέλευσης 5ετίας	€ 49.056,23
(+) Νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές	€ 3.401,99
(+) Υπόλοιπο 30/9/2017	€ 14.902,49
(-) Πληρωμές από ΕΜΣ Οκτ 2017	€ 11.500,00
(+) Υπόλοιπο 31/10/2017	€ 3.402,49

Το υπόλοιπο ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων που βρέθηκε στις 31/10/2017 αφορά ουσιαστικά τις νέες οφειλές που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2017.

Σύμφωνα δε, με τις μέχρι τώρα ληφθείσες απαντήσεις από τις επιβεβαιωτικές επιστολές που έχουν σταλεί σε προμηθευτές και έχουν διασταυρωθεί με τα αντίστοιχα υπόλοιπα που καταγράφονται στα συστήματα του Δήμου Πεντέλης, δεν έχουν βρεθεί διαφορές για το 2016.

3.1.5 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις

Δεν βρέθηκαν μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις, δεσμεύσεις για τις οποίες δεν έχουν ακόμα ληφθεί τιμολόγια, υποχρεώσεις που δεν υπάρχουν στο Μ.Δ. ή

⁴ Βλ. άρθρο πρώτο υποπαρ. Ζ5 ν. 4152/2013 (ΦΕΚ – 107 Α'),

αμφισβητούμενα τιμολόγια. Υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις, για τις οποίες η Ομάδα Ελέγχου έχει λάβει μερικές απαντήσεις από τους Νομικούς Συμβούλους του Δήμου Πεντέλης, οι οποίες όμως, δεν αναφέρονται στην πιθανότητα και το οικονομικό βάρος που αυτές μπορούν να επιφέρουν στις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου.

Από τις επιβεβαιωτικές επιστολές που έχουν σταλεί στους προμηθευτές του Δήμου Πεντέλης δεν έχουν ληφθεί απαντήσεις παρά μόνο από μερικούς, όπως την ΕΥΔΑΠ, χωρίς όμως να επηρεάζονται τα διαπιστωθέντα από την ομάδα ελέγχου υπόλοιπα για το 2016. Στο παράρτημα στον πίνακα επιβεβαιωτικών επιστολών απεικονίζονται οι επιστολές που έχουν σταλεί σε προμηθευτές προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα υπόλοιπα των λογαριασμών τους έναντι του Δήμου (οφειλές Δήμου).

3.1.6 Λοιπά

Αναφορικά με τις δικαστικές υποθέσεις τρίτων κατά του Δήμου Πεντέλης, η Ομάδα Ελέγχου επισημαίνει ότι δεν προβλέπονται, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο προβλέψεις για τις δαπάνες αποζημίωσης (και τυχόν τόκους) που θα επιβληθούν στο μέλλον σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων. Επομένως, ο Δήμος χωρίς αυτές τις προβλέψεις δεν μπορεί να προετοιμαστεί για να αντιμετωπίσει ζητήματα εξυπηρέτησης (ρευστότητα) αυτών των δαπανών.

3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

3.2.1 Η διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα εκκαθάρισης

Η διαδικασία συμμετοχής των Φ.Γ.Κ., στους οποίους περιλαμβάνεται και ο ελεγχόμενος Δήμος, στο Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ρυθμίστηκε αρχικά με την 2/57103/ΔΠΓΚ/2016 «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων» (ΦΕΚ Β΄,1932) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, η οποία τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/2017 (ΦΕΚ Β΄2195) όμοια,

προκειμένου να συνεκτιμήσει τις πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις (ψήφιση Π.Δ/τος 80/2016, Α', 145, «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες»). Επίσης, στην υποπαράγραφο 7 της παραγράφου Β3 του μέρους Β της ως άνω 2/57103/ΔΠΓΚ/23.6.2016 Υπουργικής Απόφασης αναφέρονται οι περιπτώσεις, που μπορεί να ανατρέπεται (ανατροπή της αρχής FIFO) η σειρά εξόφλησης ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, όταν:

- α) αφορούν σε δικαστικές αποφάσεις οι οποίες είναι εκτελεστές,
- β) προβλέπονται ποινές και πρόστιμα σε περίπτωση καθυστέρησης, όπως τόκοι υπερημερίας κ.λπ.,
- γ) αφορούν στην αντιμετώπιση επιτακτικών και επειγουσών αναγκών,
- δ) δεν προσκομίζονται όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά,
- ε) υφίστανται κωλύματα νομιμότητας για την εξόφλησή τους.

Οι παραπάνω προβλέψεις, δίνουν ευελιξία στους ΟΤΑ (καθώς και σε άλλους καλυπτόμενους από το πρόγραμμα φορείς), προκειμένου να μπορέσουν να εκμεταλλευτούν περισσότερες πιστώσεις, παραμερίζοντας εκείνες τις υποχρεώσεις που για λόγους νομιμότητας ή κανονικότητας (π.χ. αδυναμία έκδοσης φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας) δεν θα εξοφλούνταν.

Το ΥΠΕΣ εξέδωσε την εγκύκλιο 15/12-7-2016, με την οποία δόθηκαν οδηγίες στους ΟΤΑ σχετικά με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιχορήγησής τους στα πλαίσια του παραπάνω προγράμματος. Η διαδικασία προβλέπει με λεπτομερείς αναφορές τις ενέργειες που πρέπει να κάνουν οι φορείς, από την αποστολή στοιχείων μέχρι και τις λογιστικές εγγραφές (είτε σε απλογραφικό σύστημα καταγραφής είτε σε λογιστικά βιβλία δεδουλευμένης βάσης) που απαιτούνται για την καταγραφή των ποσών επιχορήγησης από το Πρόγραμμα. Για την αποπληρωμή των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεών τους οι ΟΤΑ αποστέλλουν κατάσταση με καταγραφή των απλήρωτων τιμολογίων τρίτων. Το ΥΠΕΣ εξετάζει μόνο την πληρότητα της κατάστασης με τα στοιχεία των δικαιούχων. Ακολούθως, δίνεται εντολή πληρωμής από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, στο οποίο έχει συσταθεί ο λογαριασμός για κάθε Δήμο (για το Δήμο Πεντέλης ο λογαριασμός IBAN και η περιγραφή είναι: GR9509700010003305017095252-ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ-

ΠΕΝΤΕΛΗΣ) που συμμετέχει στο πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων για την αποπληρωμή των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων καταβάλλει το καθαρό ποσό στον δικαιούχο(τρίτο) μεταφέροντας το συνολικό ποσό των κρατήσεων στον ΟΤΑ για την άμεση απόδοσή τους. Μετά την ολοκλήρωση της όλης διαδικασίας εξόφλησης και με βάση το extrait του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων πραγματοποιείται η σχετική λογιστική τακτοποίηση.

3.2.2 Ένταξη στο πρόγραμμα εκκαθάρισης

Ο Δήμος Πεντέλης, με το 17907/30-09-2016 έγγραφό του ζήτησε επιχορήγηση για την εξόφληση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων ύψους αρχικά € 158.663,33⁵, ενώ με το 20998/15-11-2016 έγγραφό του ζήτησε μικρότερο ποσό ύψους € 108.899,79, λόγω της επικείμενης παραγραφής λόγω πενταετίας δαπανών ύψους € 48.936,23 (η οποία τελικά αποφασίστηκε μέσα στο 2017), καθώς και πληρωμών μερικών ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων ύψους € 827,31.

Με την 40303/21.12.2016 απόφαση του ΥΠΕΣ εγκρίθηκε η επιχορήγηση του Δήμου Πεντέλης με το ποσό των € 108.899,79 για την εξόφληση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων του. Ακολούθως, ο Δήμος Πεντέλης υπέβαλε στο ΥΠΕΣ 3 εντολές εξόφλησης, με τις οποίες παρείχε πληροφορίες για τους δικαιούχους προμηθευτές-πιστωτές (ονοματεπώνυμο, αριθμό λογαριασμού IBAN δικαιούχου) τα παραστατικά με τα οποία πιστοποιούνταν η απαίτηση, τα συνολικά ανά δικαιούχο ποσά καθώς και τα καθαρά ποσά (εφόσον προβλέπονταν παρακρατήσεις πχ. φόροι, βεβαιωμένες οφειλές προς το δημόσιο κτλ.). Τελικά, το ποσό, το οποίο δόθηκε προς το Δήμο από τα κονδύλια του ΕΜΣ ανήλθε σε € 99.559,10, διότι έγιναν περαιτέρω αποπληρωμές ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων από το Δήμο με ίδιους πόρους, μειώνοντας ισόποσα το ποσό της εποχορήγησης από τον ΕΜΣ.

Η πληρωμή των παραπάνω, έγινε σε τρεις δόσεις: στις 28/2/2017 (€59.249,60), στις 7/3/2017 (€28.809,00) και στις 28/9/2017 (€11.500,50) με τις εντολές 5774/17, 6265/17 και 31853/17 του ΥΠΕΣ αντίστοιχα. Στα προαναφερόμενα ποσά, συμπεριλαμβάνονται και οι κρατήσεις, οι οποίες αποδόθηκαν από το Δήμο, όπως προβλέπεται.

⁵ Βλ. το 28797/19-9-2016 σχετικό ενημερωτικό έγγραφο του Υφυπουργού Εσωτερικών

3.2.3 Διαδικασίες ΥΠΕΣ για την εκκαθάριση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων

Το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, που διέπει την διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας των αιτημάτων των ΟΤΑ για την ένταξή τους στο πρόγραμμα εκκαθάρισης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων τους, καθώς και την διαδικασία αποπληρωμής τους παρατίθεται στο παράρτημα 7.5 της Έκθεσης Ελέγχου. Στο ίδιο Παράρτημα παρατίθεται και αναλυτικός πίνακας, που συνέταξε η Ομάδα Ελέγχου και στον οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι βασικοί κανόνες που διέπουν το πρόγραμμα.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι :

- ο φάκελος του αιτήματος του φορέα παραλαμβάνεται από την Γ.Δ.Ο.Τ.Α του ΥΠ.ΕΣ και χρεώνεται στο Τμήμα Επεξεργασίας και Παρακολούθησης ΟΤΑ. Ακολουθεί η εξέταση μέσω μιας λίστας-έκθεσης (check-list/report), η οποία καταρτίστηκε με βάση της 15/2016 Εγκύκλιο του ΥΠΕΣ και στο πλαίσιο της οποίας ελέγχονται 12 σημεία.
- Ο έλεγχος είναι τυπικός. Ειδικότερα, δεν ελέγχεται η τήρηση των 3 πρώτων στοιχείων της έκθεσης αιτιολόγησης, ήτοι: (1) των στοιχείων εξέλιξης της πορείας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την τελευταία 5ετία, (2) των λόγων συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και (3) των ενεργειών που έχουν δρομολογηθεί για την αποφυγή συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο μέλλον, δεδομένου ότι η Ομάδα Ελέγχου διαπίστωσε ότι η αιτιολογία είναι σε κάποιες περιπτώσεις ανύπαρκτη ή μη επαρκής ή μη ρεαλιστική. Το ΥΠΕΣ επικοινωνεί με τους φορείς και τους ζητά εκ νέου να απαντήσουν τα ερωτήματα με τρόπο επαρκή, ωστόσο η και πάλι η ορθότητα των απαντήσεων δεν ελέγχεται περαιτέρω. Συνεπώς, το ΥΠΕΣ δεν έχει ρεαλιστική και τεκμηριωμένη εικόνα για τις αιτίες συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, τη δυναμική τους πορεία και τις ενέργειες που έχουν γίνει από τους φορείς για την αποφυγή δημιουργίας νέων.

- Αναφορικά με την υποχρέωση των επιχορηγούμενων στο πλαίσιο του Προγράμματος φορέων ότι το ποσό της επιχορήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που έχει δηλωθεί στις 30.4.2016, το ΥΠΕΣ παρέχει τη δυνατότητα τροποποίησης των δηλωθέντων στοιχείων έως και 4 χρόνια πριν την εν λόγω ημεροχρονολογία, ώστε αυτά να ανταποκρίνονται κατά το δυνατόν στην πραγματικότητα, ενώ ικανοποιούνται και αιτήματα ποσών μεγαλύτερων αυτών που δηλώθηκαν στις 30.4.2016. Παρολαυτά μέχρι σήμερα το σύνολο των επιχορηγήσεων είναι κάτω του συνολικού ποσού των δηλωθεισών για όλους τους ΟΤΑ, ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Σε περίπτωση πάντως που στο μέλλον ανακύψει το πρόβλημα αυτό το ΥΠΕΣ δεν έχει προβλέψει τον τρόπο διαχείρισής του.
- Το ΥΠΕΣ, με βάση την ως άνω λίστα-έκθεση ελέγχου, εξετάζει, εάν υπάρχει βεβαίωση του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου σχετικά με τη μη ύπαρξη επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, χωρίς να προβαίνει το ίδιο σε ουσιαστική εξέταση της βεβαίωσης-δήλωσης αυτής. Δεν υπάρχει δε, εύρημα που να αφορά σε απόρριψη από το ΥΠΕΣ αιτήματος φορέα για λήψη επιχορήγησης από το Πρόγραμμα λόγω επάρκειας ταμειακών διαθεσίμων.
- Ο Προϊστάμενος της ΓΔΟΤΑ εγκρίνει και υπογράφει την προαναφερόμενη έκθεση-λίστα ελέγχου και όλος ο φάκελος του αιτήματος διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακής Πολιτικής και ειδικότερα στο Τμήμα Επιχορηγήσεων Ο.Τ.Α προκειμένου να συνεχιστεί η διαδικασία (διαβίβαση αιτήματος στο Γ.Λ.Κ κ.ο.κ).
- Στο Γ.Λ.Κ. αποστέλλεται μόνο η πρόταση επιχορήγησης με τη σχετική βεβαίωση του Γ.Δ.Ο.Τ.Α του ΥΠΕΣ. Συνεπώς, το Γ.Λ.Κ εγκρίνοντας το αίτημα δεν είναι σε θέση να επανελέγξει τα στοιχεία του φακέλου και αρκείται στη σχετική βεβαίωση του Γ.Δ/ντη Ο.Τ.Α του ΥΠΕΣ.
- Κατόπιν της εγκρίσεως του Γ.Λ.Κ, εκδίδεται η προβλεπόμενη Υπουργική Απόφαση Επιχορήγησης από το ΥΠΕΣ, ο φορέας αποστέλλει στο ΥΠΕΣ τον «Πίνακα Εξόφλησης» με όλα τα στοιχεία των δικαιούχων (τιμολόγια, IBAN κτλ), και εν συνεχεία το Ταμείο Παρακαταθηκών και

Δανείων παραλαμβάνει τον εν λόγω Πίνακα και πραγματοποιεί τις πληρωμές.

- Το ΥΠΕΣ δεν ελέγχει την συνδρομή λόγων, εξαιτίας των οποίων ο φορέας ισχυρίζεται ότι ένα τιμολόγιο δε μπορεί να εξοφληθεί (πχ. λόγω εκκρεμούς θέματος νομιμότητας, μη προσκόμισης φορολογικής ενημερότητας κτλ). Έτσι το ΥΠΕΣ δεν είναι σε θέση να γνωρίζει την πληρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων του «Πίνακα Εξόφλησης», όπως αποστέλλεται από το φορέα. Συνεπώς, η τήρηση των κανόνων καταχώρησης των τιμολογίων στον «Πίνακα Εξόφλησης» δεν ελέγχεται στην πράξη από το ΥΠΕΣ (πχ με ένα δειγματοληπτικό έλεγχο των δικαιολογητικών των τιμολογίων που δεν εξοφλούνται ώστε να διαπιστωθεί η ορθότητα του ισχυρισμού ως προς τη μη δυνατότητα εξόφλησης της συγκεκριμένης οφειλής).

3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς

Αναφορικά με τον έλεγχο αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών διαπιστώθηκαν τα εξής:

3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων

Η Οικονομική Δ/ση του Δήμου Πεντέλης καταχωρεί τα τιμολόγια των προμηθευτών-πιστωτών του, μόλις τα παραλάβει, στο απλογραφικό σύστημα παρακολούθησης μέσω λογισμικού που διαθέτει, και έπειτα με συνδέσεις των λογαριασμών του απλογραφικού με το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, ενημερώνονται αυτόματα οι λογαριασμοί του δεύτερου. Η Οικονομική Δ/ση τηρεί δικό της πρωτόκολλο παραλαβής των τιμολογίων, ανεξάρτητο από το γενικό πρωτόκολλο του Δήμου. Στην οθόνη καταχώρισης της λογιστικής εγγραφής καταχωρούνται τα εξής:

- α) Πηγή υποχρέωσης (πχ. Δικαστικές αποφάσεις),
- β) Ημερομηνία έκδοσης και αριθμός παραστατικού,
- γ) Ημερομηνία παραλαβής της φορολογικής-ασφαλιστικής ενημερότητας (για τις ΔΕΚΟ αφορά την ημερομηνία που

αναγράφει η κατάσταση παραλαβής των περιοδικών τιμολογίων στην οποία καταγράφονται όσα τιμολόγια στέλνει η εκάστοτε ΔΕΚΟ στο Δήμο)

- δ) Πρωτόκολλα παραλαβής από Δήμο και από Οικονομική Δ/ση Δήμου,
- ε) Ταξινόμηση δαπάνης ως επιχορηγούμενης ληξιπρόθεσμης υποχρέωσης (η εφαρμογή του πεδίου αυτού ξεκίνησε από την έναρξη του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπροθέσμων),
- στ) Σύνδεση δαπάνης με συγκεκριμένη απόφαση ανάληψης δέσμευσης
- ζ) Υπηρεσία Δήμου που προκαλεί τη δαπάνη.
- η) Επωνυμία προμηθευτή,
- θ) Αιτιολογία και σχόλια δαπάνης
- ι) ΚΑΕ και λογ/σμό Γενικής Λογιστικής
- ια) Ημερ/νία εξόφλησης

Η πληροφόρηση που δίνεται στα παραπάνω πεδία ελέγχθηκε μέσα από δείγμα χρηματικών ενταλμάτων και δημιουργήθηκε πίνακας, στον οποίο υπολογίστηκαν τα διαστήματα από την έκδοση του τιμολογίου μέχρι και την εξόφλησή τους. Η ομάδα ελέγχου διαπίστωσε τα εξής:

- I) Δεν καταχωρείται επιμελώς η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου (για τις δικαστικές αποφάσεις δεν καταχωρείται η ημερομηνία επίδοσης), είτε στο σύστημα είτε επί του τιμολογίου.
- II) Όλες οι δαπάνες συνδέονται με τις αντίστοιχες πράξεις ανάληψης δέσμευσης.
- III) Οι τηλεφωνικές δαπάνες πληρώνονται γρηγορότερα από τις δαπάνες ύδρευσης (1 μήνα για τις υπηρεσίες τηλεφωνίας έναντι 1,5 ή και 2 μήνες μεταξύ ημ/νίας έκδοσης τιμολογίου και πληρωμής αυτού για τις υπηρεσίες ύδρευσης). Το παραπάνω εξηγείται από το γεγονός ότι οι ΟΤΑ υποχρεούνται στην καταχώρηση των τιμολογίων τηλεφωνίας (σταθερής και κινητής) στο ηλεκτρονικό σύστημα «<https://www1.gsis.gr/out/tiled/>», ως μέσο αναγνώρισης των υποχρεώσεών τους καθώς επίσης για

λόγους παρακολούθησης των συγκεκριμένων δαπανών από την Κεντρική Κυβέρνηση. Συνέπεια των ανωτέρω είναι η αδυναμία καταχώρησης νέων λογαριασμών τηλεφωνίας, όταν δεν έχουν εξοφληθεί οι προηγούμενες.

- IV) Οι υπηρεσίες δημοσίευσης της περίληψης της διακήρυξης δημοπρασίας ενός διαγωνισμού προμηθειών πληρώνονται με καθυστέρηση από 11 μέχρι και 15 μηνών, λόγω της αναγκαστικής κάλυψης από το Δήμο της προβλεπόμενης δαπάνης για τη δημοσίευση, μέχρι την ανακήρυξη του αναδόχου, ο οποίος και αναλαμβάνει να καλύψει αργότερα το κόστος αυτό.
- V) Οι επιχορηγήσεις δαπανών καθυστερούν λόγω μη έγκαιρης κατάθεσης στους λογαριασμούς του Δήμου των εγκεκριμένων επιχορηγούμενων ποσών.

3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς

Όπως αναπτύχθηκε παραπάνω, δεν παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ του Μ.Δ. και των μηνιαίων δελτίων που καταχωρούνται στην εφαρμογή της ΕΕΤΑΑ.

3.4 Αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

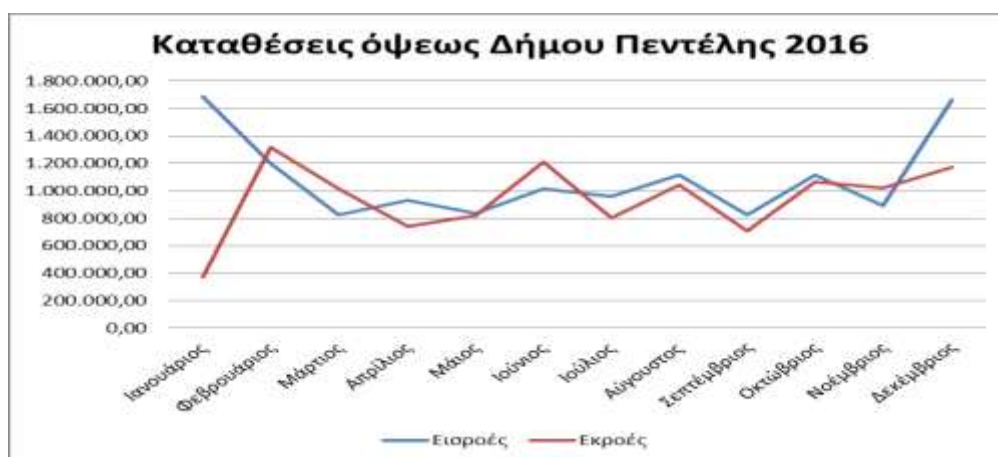
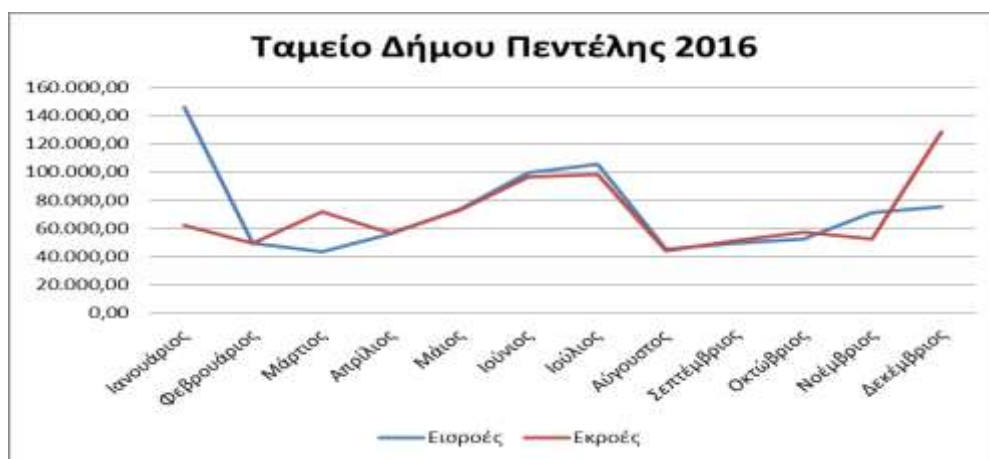
Οι κυριότερες αδυναμίες που σχετίζονται με τη δημιουργία ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο Δήμο Πεντέλης, είναι οι εξής:

- α) Αδυναμία λόγω υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου σχηματισμού προβλέψεων για οφειλές που είναι περισσότερο από πιθανό να προκύψουν από δικαστικές αποφάσεις που θα εκδοθούν στο μέλλον σε βάρος του Δήμου και τις οποίες ο Δήμος δεν θα μπορεί να αποπληρώσει λόγω προβλημάτων ρευστότητας.
- β) Καθυστερήσεις και ελλείψεις κατά τη διαδικασία συλλογής και καταχώρησης των τιμολογίων.
- γ) Μη ουσιαστική λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

δ) Προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, και αφορούν στην κάλυψη του κόστους δημοσίευσης της περίληψης της διακήρυξης ενός διαγωνισμού, που διενεργεί ο Δήμος, δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες εξοφλούνται μετά την ανάδειξη του εκάστοτε αναδόχου οπότε και ο τελευταίος καταβάλλει το κόστος αυτό στον Δήμο.

ε) Καθυστερήσεις στην είσπραξη επιχορηγήσεων και ιδίων εσόδων δημιουργούν ασφυκτικά περιθώρια ρευστότητας με συνέπεια την καθυστέρηση εξόφλησης των οφειλών του Δήμου.

Στα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζονται οι μηνιαίες κινήσεις του ταμείου του Δήμου:

Οι πιέσεις στη ρευστότητα από τις καθυστερήσεις στην είσπραξη ιδίων εσόδων και επιχορηγήσεων δημιουργεί ασφυκτικές πιέσεις στην περίοδο Φεβρουαρίου-Μαρτίου τόσο για το ταμείο όσο και για τις καταθέσεις όψεως του Δήμου Πεντέλης.

Στα παραπάνω διαγράμματα απεικονίζονται τα διαθέσιμα του Δήμου Πεντέλης. Στο διάστημα Φεβρουαρίου-Μαρτίου παρατηρείται υστέρηση εισροών στο ταμείο και τους τραπεζικούς λογ/σμούς όψεως του Δήμου έναντι των εκροών που υπερισχύουν, ενώ αντίθετα, στο διάστημα Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου (στις καταθέσεις) οι εισροές αυξάνονται με σαφώς υψηλότερο ρυθμό σε σύγκριση με το προηγούμενο διάστημα. Μία ανάλυση των λογαριασμών λογιστικής κυρίως των καταθέσεων όψεως δείχνει ότι το τελευταίο δίμηνο αυξάνονται οι εισπράξεις τόσο από το δημοτικό εισπράκτορα όσο και από τρίτους με εντατικότερο ρυθμό σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα. Αντίθετα, οι εισπράξεις το δίμηνο Φεβρουαρίου-Μαρτίου είναι πολύ αδύναμες. Οι διαφορές αυτές μπορούν να δημιουργήσουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και αδυναμία εξόφλησής τους για μακρύ χρονικό διάστημα, δεδομένου ότι ο Δήμος (όπως όλοι οι ΟΤΑ) ήδη έχει σημαντικές ανελαστικές δαπάνες (μισθοδοσία, λογαριασμοί ΔΕΚΟ και μισθώματα) τις οποίες και εξυπηρετεί κατά προτεραιότητα έναντι των υπολοίπων προμηθευτών-πιστωτών.

Επίσης υπολογίστηκε ο δείκτης ρευστότητας του Δήμου⁶. Για τον υπολογισμό του ελήφθησαν οι λογαριασμοί όψεως και τα μετρητά του ταμείου του Δήμου, καθώς και οι συνολικές βραχυπρόθεσμες οφειλές (μέχρι ενός έτους) που απεικονίζονται στον Ισολογισμό του οικονομικού έτους 2016. Ο δείκτης ήταν 1,8, που σημαίνει ότι τα διαθέσιμα του Δήμου υπερκαλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του 1,8 φορές. Ενώ ο δείκτης είναι ικανοποιητικός, πρέπει να σημειωθεί ότι κατά το σχεδιασμό και την εκτέλεση του προϋπολογισμού υπολογίζονται τα διαθέσιμα που ο Δήμος χρειάζεται προκειμένου να εξυπηρετεί όλες τις υποχρεώσεις του (έξοδα και συμβατικές υποχρεώσεις), συμπεριλαμβανομένου του ενδεχόμενου της καθυστερημένης απόδοσης στο Δήμο των ΚΑΠ που του αναλογούν.

⁶ Ο Δείκτης αναφέρεται στην «Έκθεση Οικονομικών Αποτελεσμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης» της Γενικής Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών & Δ/Υ, Δ/ση Οικονομικών ΤΑ, Τμήμα Παρακολούθησης & Επεξεργασίας Οικονομικών Στοιχείων του Υπουργείου Εσωτερικών, για το έτος 2016.

3.5 Συστημικοί λόγοι συσσώρευσης ληξιπροθέσμων

Από τις παραπάνω διαπιστώσεις γίνεται σαφές ότι η δημιουργία και συσσώρευση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων στο Δήμο Πεντέλης δεν οφείλεται μόνο σε εσωτερικές αδυναμίες των δικλείδων ασφαλείας, αλλά και στην έλλειψη συστηματοποιημένων ελέγχων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

Συγκεκριμένα, όπως ορίζεται στις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ, σχηματίζονται προβλέψεις⁷ οι οποίες αποσκοπούν στην κάλυψη των μελλοντικών αναγκών εκταμίευσης ποσών για την αποπληρωμή μελλοντικών υποχρεώσεων των ΟΤΑ (όπως είναι οι εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις). Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε αναφορικά με τις εκκρεμείς αγωγές και διεκδικήσεις τρίτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, ότι δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις για την κάλυψη της ενδεχόμενης ζημιάς που θα προκληθεί όταν ο Δήμος κληθεί να πληρώσει τυχόν επιδικασθείσες αποζημιώσεις, με συνέπεια το ενδεχόμενο ο Δήμος να αντιμετωπίσει σημαντική οικονομική δυσκολία στην εξυπηρέτησή τους.

Περαιτέρω, όπως ορίζεται⁸ για την υποχρεωτική εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ (καθώς και για τις επιπτώσεις από την παραβίαση των διατάξεών του), ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης⁹ πλέον και όχι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας επιβάλλει πρόστιμο με αιτιολογημένη απόφασή του στους ΟΤΑ Α' βαθμού της οικείας Περιφέρειας (Αποκεντρωμένης Διοίκησης), αφού ζητηθούν γραπτώς από τους υπόχρεους οι λόγοι για τους οποίους δεν εφαρμόσθηκε ή εφαρμόσθηκε πλημμελώς το παρόν Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν βρέθηκαν κατά τον έλεγχο του Ε.Σ. ελεγκτικές δραστηριότητες άλλων εποπτευόντων φορέων των ΟΤΑ που να έχουν κινήσει την παραπάνω διαδικασία.

Αναφορικά με τη λειτουργία μονάδων εσωτερικού ελέγχου¹⁰, ο Δήμος Πεντέλης αν και έχει συστήσει στον ΟΕΥ μονάδα εσωτερικού ελέγχου, εντούτοις δεν λειτουργεί.

⁷ βλ. § 2.2.405. Λογαριασμός 44 «Προβλέψεις», Π.Δ. 315/1999 (ΦΕΚ-302 Α').

⁸ Άρθ.3 του Π.Δ. 315/1999 (ΦΕΚ-302 Α') : Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)

⁹ Άρθ.28 παρ.1 ν.4325/2015 (ΦΕΚ-47 Α') : Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις.

¹⁰ Βλ. άρθ.12 ν.3492/2006 (ΦΕΚ-210 Α'), και άρθ.168 ν.4270/2014 (ΦΕΚ-143 Α')

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΕΣ δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει να διενεργήσει έλεγχο επί της διαδικασίας αποπληρωμής των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ.

4. Συμπεράσματα

4.1. Ο Δήμος Πεντέλης έχει καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες εξάλειψης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων όπως δείξαμε και στο διάγραμμα 2. Η συνετή διαχείριση των διαθεσίμων του Δήμου έχει οδηγήσει (για το οικονομικό έτος 2016) στη δημιουργία ρευστότητας η οποία κάλυπτε 1,8 φορές τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου. Παρά το γεγονός ότι ο Δήμος διέθετε ίδιους πόρους για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών του, υπέβαλε αίτημα και έλαβε χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα εκκαθάρισης Ληξιπροθέσμων του ΕΜΣ.

4.2. Μεταξύ των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεών του, σημαντικό ποσό αφορούσε σε δικαστικές αποφάσεις (αποζημιώσεις εργατικής νομοθεσίας). Όπως δείξαμε παραπάνω, ο Δήμος δεν τηρεί τις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ, οι οποίες επιβάλλουν το σχηματισμό προβλέψεων όταν διαφαίνεται στο άμεσο ή μεσοπρόθεσμο μέλλον ότι ο Δήμος θα πρέπει να πληρώσει (υποχρέωση) αποζημιώσεις. Καταυτόν τον τρόπο, όταν έρχεται η στιγμή της εκταμίευσης, και χωρίς την κάλυψη του αντίστοιχου εξόδου από ανάλογες προβλέψεις, ο Δήμος αναζητεί πόρους από άλλες πηγές για να εξυπηρετήσει την υποχρέωση αυτή, καθιστώντας στο μεσοδιάστημα την υποχρέωση αυτή ληξιπρόθεσμη. Ούτε ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης έχει ελέγξει την εφαρμογή των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου στους ΟΤΑ, ούτε έχει προβεί στην επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.

4.3. Αν και στον ΟΕΥ προβλέπεται Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, αυτή δεν λειτουργεί. Στις αρμοδιότητες μιας υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνεται η ανάλυση κινδύνων των λειτουργιών και των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών. Ειδικότερα, αυτή ερευνά κατά πόσο οι υπηρεσίες έχουν σαφή αντίληψη της αποστολής και των αρμοδιοτήτων τους, αποτιμά την απόδοση των υπηρεσιών,

αξιολογεί τους κινδύνους και την αποτελεσματική διαχείρισή τους, ερευνά την ύπαρξη συστήματος οργάνωσης και επάρκειάς του σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα, τον τρόπο συνεργασίας και επικοινωνίας των υπηρεσιών μεταξύ τους αλλά και μεταξύ των υπαλλήλων, καταγράφει τις αδυναμίες και τα προβλήματα προσωπικού (ελλιπή εκπαίδευση, αντικίνητρα, διαφωνίες κλπ), τα οποία μπορεί να οδηγούν σε αρνητικά αποτελέσματα. Επομένως, η ουσιαστική λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου θα συνεισφέρει αρκετά για τη συγκράτηση και εξάλειψη των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, μέσω της βελτίωσης του προγραμματισμού των δαπανών και των διαθεσίμων καθώς και την επιτάχυνση των διαδικασιών εκκαθάρισης και εξόφλησης.

4.4 Τέλος, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠΕΣ δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει να διενεργήσει ελέγχους επί της διαδικασίας αποπληρωμής των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ.

5. Συστάσεις

Ο Δήμος Πεντέλης έχει σχεδόν εξαλείψει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Όμως, οι διαπιστούμενες εγγενείς αδυναμίες πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά προκειμένου να μην δημιουργηθούν νέες.

5.1 Συστάσεις προς Δήμο Πεντέλης: Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς

Η ομάδα ελέγχου συστήνει στο Δήμο Πεντέλης:

- την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρατηρήθηκαν κατά την ενταλματοποίηση και εκκαθάριση των δαπανών, και συγκεκριμένα τις καθυστερήσεις στη συλλογή τιμολογίων καθώς και τη ελλιπή καταχώρηση όλων των απαραίτητων πληροφοριών για την καταγραφή της ημερομηνίας υποχρέωσης εξόφλησης της δαπάνης, προκειμένου να μειωθεί το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την τιμολόγηση των υποχρεώσεων του Δήμου μέχρι και την εξόφληση των προμηθευτών.

- την ουσιαστική λειτουργία της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου με προγραμματισμό ελέγχων επί των διαδικασιών που μεσολαβούν από την παραλαβή μέχρι την εκκαθάριση και την πληρωμή των υποχρεώσεων του Δήμου, προκειμένου να συνδράμει με τις παρατηρήσεις της στη βελτίωση της οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου με στόχο την εξάλειψη των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και τη μη δημιουργία νέων.

5.2 Συστάσεις προς Δήμο Πεντέλης: Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

- Η παράλειψη της πιστής εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου μπορεί στο μεσοπρόθεσμο μέλλον να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση του Δήμου. Η ομάδα ελέγχου συστήνει στο Δήμο τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ αναφορικά με τις προβλέψεις.

Στο Παράρτημα «Πίνακας συστάσεων έκθεσης ελέγχου» παρατίθενται αναλυτικά οι συστάσεις και χρονοδιάγραμμα διορθωτικών ενεργειών εκ μέρους φορέων.

5.3 Συστάσεις προς το Υπουργείο Εσωτερικών

Το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του σχεδιασμού και διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών, μεταξύ άλλων, και για την προαγωγή, την υποστήριξη και τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού (άρθρο 1 παρ. 1 περ. β Π.Δ/τος 141/2017,Α',180), μπορεί να συμβάλει καθοριστικά για την σύσταση Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου σε όλους τους ΟΤΑ και την πλήρη λειτουργία όσων Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου έχουν προβλεφθεί σε ΟΕΥ ΟΤΑ.

Επίσης, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Εσωτερικών πρέπει προγραμματίσει τη διενέργεια ελέγχων επί της διαδικασίας αποπληρωμής των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ.

5.4 Συστάσεις προς το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής

Προς το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής η ομάδα ελέγχου συστήνει τη συστηματικότερη παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ και την επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.

6 Απαντήσεις του ελεγχόμενου φορέα και τελική θέση Ομάδας Ελέγχου

Το Ε.Σ. με το 82224/21.12.2017 έγγραφό του υπέβαλε στο Δήμαρχο Πεντέλης την έκθεση με τα προκαταρκτικά ευρήματα ελέγχου. Στο ΥΠ.ΕΣ που είναι εμπλεκόμενος φορέας, εστάλησαν τα υπ.αριθμ.πρ. 17376/07.03.2018 και 19520/14.03.2018 έγγραφα του Ε.Σ.. Τα ευρήματα με τις αναλυτικές απαντήσεις των φορέων παρατίθενται στο Παράρτημα 7.1 «Πίνακας Κοινοποίησης Ευρημάτων ελέγχου» της παρούσας έκθεσης.

Οι συστάσεις της ομάδας ελέγχου προς τον ελεγχόμενο και τον εμπλεκόμενο φορέα. παρατίθενται στο Παράρτημα 7.2 της παρούσας έκθεσης «Πίνακας Συστάσεων Έκθεσης Ελέγχου»

Το Ε.Σ, όπως ήδη έχει αναφερθεί στο κεφάλαιο 1, θα διενεργήσει έλεγχο συμμόρφωσης επί των ως άνω συστάσεων της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου το επόμενο έτος.

Ημερομηνία: Αθήνα, 11 Απριλίου 2018

Η επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου:

Επίτροπος

7 Παραρτήματα

- 7.1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ
- 7.2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
- 7.3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Παράρτημα του Αντικειμένου του Ελέγχου
- 7.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακας Επιβεβαιωτικών Επιστολών
- 7.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
- 7.6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ
- 7.7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΕΝΤΟΛΕΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ
- 7.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
- 7.9 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

7.1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Πίνακας Ευρημάτων Ελεγχόμενου Φορέα		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
3.1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις		
3.1.1. Χρονολογική ωρίμανση		
Το Μ.Δ. συμφωνεί τόσο με τον απολογισμό του 2016 (οριστικός), όσο και με το δελτίο οικονομικών στοιχείων ημερομηνίας Δεκεμβρίου 2016. Κατόπιν, Η Ομάδα Ελέγχου έλεγξε δειγματοληπτικά δαπάνες με υστέρηση εξόφλησης όλων των διαστημάτων που απεικονίζονται στο Μ.Δ. (30, 60, 90 και πλέον των 90 ημερών) και διαπιστώθηκε ότι ορθώς απεικονίζονται σε αυτό.	Ο Δήμος αποδέχτηκε τις διαπιστώσεις του Ε.Σ. και διαβεβαίωσε ότι μεριμνά καταλλήλως έτσι ώστε να μην δημιουργούνται ληξιπρόθεσμες οφειλές.	
Για το Δήμο Πεντέλης η χρονολογική ωρίμανση που παρουσιάζεται στο Μ.Δ. είναι η παρακάτω: Α) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 1-30 ημ. € 169.664,49, Β) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 31-60 ημ. € 1.354,47, Γ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 61-90 ημ. € 0, Δ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους > 90 ημ. € 72.255,23. Στο (Δ) πρέπει να προστεθούν και οι νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων, οι οποίες αφορούν σε δικαστικές δαπάνες (αποζημιώσεις) ύψους € 86.553,00. Το σύνολο των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων διαμορφώνεται (στο τέλος του έτους 2016) στα 158.808,23.	Ομοίως με παραπάνω.	
Από την ανάλυση των λογ/σμών της Λογιστικής 50 («Προμηθευτές») και 53 («Πιστωτές Διάφοροι»), η Ομάδα Ελέγχου συμπεραίνει ότι για το οικονομικό έτος 2016 εξοφλούνται στην πλειονότητά τους οι προμηθευτές και οι πιστωτές πλην των προαναφερόμενων εξαιρέσεων (που απεικονίζονται και στο ΜΔ). Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές αφορούν πολύ μικρό μέρος των συνολικών εξόδων (1,3%).	Ομοίως με παραπάνω.	
3.1.2. Κατηγορίες πιστωτών		
Από την ανάλυση των παραπάνω σε συνδυασμό με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν προς εξόφληση των ληξιπροθέσμων οφειλών που υπήρχαν το έτος 2016, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μερίδιο σε ευρώ το έχουν τα φυσικά πρόσωπα λόγω διεκδικούμενων αποζημιώσεων από αμοιβές προηγούμενων ετών.	Ομοίως με παραπάνω.	
3.1.3. Τόκοι - χρηματικές ποινές		
Στην περίπτωση του Δήμου Πεντέλης βρέθηκε μία υπόθεση για δημοσιεύσεις διακηρύξεων διαγωνισμών, η οποία τελικά πληρώθηκε το 2017 πλέον των τιμολογίων και τόκων υπερημερίας	Ομοίως με παραπάνω.	

Πίνακας Ευρημάτων Ελεγχόμενου Φορέα

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
ύψους € 198,94.		
3.1.4. Στάδιο(status) Πληρωμής		
Το υπόλοιπο ληξιπροθέσμων οφειλών που βρέθηκε στις 31/10/2017 αφορά ουσιαστικά τις νέες οφειλές που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2017.	Ομοίως με παραπάνω.	
3.1.6. Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις		
Η Ομάδα Ελέγχου έχει λάβει μερικές απαντήσεις από τους Νομικούς Συμβούλους του Δήμου Πεντέλης, οι οποίες όμως, δεν αναφέρονται στην πιθανότητα και το οικονομικό βάρος που αυτές μπορούν να επιφέρουν στις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου. Από τις επιβεβαιωτικές επιστολές που έχουν σταλεί στους προμηθευτές του Δήμου Πεντέλης δεν έχουν ληφθεί απαντήσεις παρά μόνο από μερικούς, χωρίς όμως να επηρεάζονται τα διαπιστωθέντα από την ομάδα ελέγχου υπόλοιπα. για το 2016.	Ομοίως με παραπάνω.	
3.1.7. Λοιπά		
Αναφορικά με τις δικαστικές υποθέσεις τρίτων κατά του Δήμου Πεντέλης, η Ομάδα Ελέγχου επισημαίνει ότι δεν προβλέπονται, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο προβλέψεις για τις δαπάνες αποζημίωσης (και τυχόν τόκους) που θα επιβληθούν στο μέλλον σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων. Επομένως, ο Δήμος χωρίς αυτές τις προβλέψεις δεν μπορεί να προετοιμαστεί για να αντιμετωπίσει ζητήματα εξυπηρέτησης (ρευστότητα) αυτών των δαπανών.	Ομοίως με παραπάνω.	
3.2 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς		
3.2.2. Συμφωνία συστημάτων αναφοράς		
Το Υπουργείο Εσωτερικών ενέκρινε (βλ. την 40303/21-12-2016 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών) τη χορήγηση στο Δήμο Πεντέλης ποσού € 108.899,79 για την εξόφληση των ληξιπροθέσμων οφειλών του, ενώ παράλληλα δημιουργήθηκε στο ΤΠΔ λογαριασμός για το Δήμο Πεντέλης με σχετικό τίτλο, όπως προέβλεπε η παραπάνω απόφαση. Τελικά, το ποσό το οποίο δόθηκε προς το Δήμο από τα κονδύλια του ΕΜΣ έφτασε το συνολικό ποσό των € 99.559,10, διότι έγιναν περαιτέρω εξοφλήσεις ληξιπροθέσμων από το Δήμο, μειώνοντας περαιτέρω την ανάγκη για επιχορήγηση μέσω του ΕΜΣ. Η πληρωμή των παραπάνω, έγινε σε τρεις δόσεις: στις 28/2/2017 (€59.249,60), στις 7/3/2017 (€28.809,00) και στις 28/9/2017 (€11.500,50) με τις εντολές 5774/17,	Ομοίως με παραπάνω.	

Πίνακας Ευρημάτων Ελεγχόμενου Φορέα

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
6265/17 και 31853/17 του Υπουργείου Εσωτερικών αντίστοιχα. Στα προαναφερόμενα ποσά, συμπεριλαμβάνονται και οι κρατήσεις, οι οποίες αποδόθηκαν από το Δήμο, όπως προβλέπεται.		
3.3 Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων		
3.3.1. Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων		
Ομοίως με παραπάνω.		
Δεν καταχωρείται επιμελώς η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου (για τις δικαστικές αποφάσεις δεν καταχωρείται η ημερομηνία επίδοσης), είτε στο σύστημα είτε επί του τιμολογίου.	Ομοίως με παραπάνω.	
Όλες οι δαπάνες συνδέονται με τις αντίστοιχες πράξεις ανάληψης δέσμευσης.	Ομοίως με παραπάνω.	
Οι τηλεφωνικές δαπάνες πληρώνονται γρηγορότερα από τις δαπάνες ύδρευσης (1 μήνα για τις υπηρεσίες τηλεφωνίας έναντι 1,5 ή και 2 μήνες μεταξύ ημ/νίας έκδοσης τιμολογίου και πληρωμής αυτού για τις υπηρεσίες ύδρευσης). Το παραπάνω εξηγείται από το γεγονός ότι οι ΟΤΑ υποχρεούνται στην καταχώρηση των τιμολογίων τηλεφωνίας (σταθερής και κινητής) στο ηλεκτρονικό σύστημα « https://www1.gsis.gr/out/tiled/ », ως μέσο αναγνώρισης των υποχρεώσεων τους καθώς επίσης για λόγους παρακολούθησης των συγκεκριμένων δαπανών από την Κεντρική Κυβέρνηση. Συνέπεια των ανωτέρω είναι η αδυναμία καταχώρησης νέων λογαριασμών τηλεφωνίας όταν δεν έχουν εξοφληθεί οι προηγούμενες.	Ομοίως με παραπάνω.	
Οι υπηρεσίες δημοσίευσης της περίληψης της διακήρυξης δημοπρασίας ενός διαγωνισμού προμηθειών πληρώνονται με καθυστέρηση από 11 μέχρι και 15 μήνες, λόγω της αναγκαστικής κάλυψης από το Δήμο της προβλεπόμενης δαπάνης για τη δημοσίευση, μέχρι την ανακήρυξη του αναδόχου ο οποίος και αναλαμβάνει να καλύψει αργότερα το κόστος αυτό.	Ομοίως με παραπάνω.	
Οι επιχορηγήσεις δαπανών καθυστερούν λόγω μη έγκαιρης κατάθεσης στους λογαριασμούς του Δήμου των εγκεκριμένων επιχορηγούμενων ποσών.		
3.3.2. Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων		
Ομοίως με παραπάνω.		
Δεν παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ του Μ.Δ. και των μηνιαίων δελτίων που καταχωρούνται στην εφαρμογή της ΕΕΤΑΑ.		
3.4 Αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων		
Ομοίως με παραπάνω.		
Αδυναμία λόγω υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου σχηματισμού προβλέψεων για οφειλές που είναι περισσότερο από πιθανό να προκύψουν από δικαστικές αποφάσεις που θα εκδοθούν στο μέλλον σε βάρος του Δήμου και τις οποίες ο Δήμος δεν θα μπορεί να αποπληρώσει λόγω προβλημάτων ρευστότητας.	Ομοίως με παραπάνω.	
Καθυστερήσεις και ελλείψεις κατά τη διαδικασία συλλογής και καταχώρησης των τιμολογίων οδηγούν στη δημιουργία ληξιπρόθεσμων.	Ομοίως με παραπάνω.	

Πίνακας Ευρημάτων Ελεγχόμενου Φορέα

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
Προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, και αφορούν στην κάλυψη του κόστους δημοσίευσης της περίληψης της διακήρυξης ενός διαγωνισμού, που διενεργεί ο Δήμος, δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες εξοφλούνται μετά την ανάδειξη του εκάστοτε αναδόχου οπότε και ο τελευταίος καταβάλλει το κόστος αυτό στον Δήμο.	Ομοίως με παραπάνω.	
Καθυστερήσεις στην είσπραξη επιχορηγήσεων και ιδίων εσόδων δημιουργούν ασφυκτικά περιθώρια ρευστότητας με συνέπεια την καθυστέρηση εξόφλησης των οφειλών του Δήμου.	Ομοίως με παραπάνω.	
Στο διάστημα Φεβρουαρίου-Μαρτίου παρατηρείται υστέρηση εισροών στο ταμείο και τους τραπεζικούς λογ/σμούς όψεως του Δήμου έναντι των εκροών. Οι διαφορές αυτές μπορούν να δημιουργήσουν ληξιπρόθεσμες οφειλές και αδυναμία εξόφλησής τους για μακρύ χρονικό διάστημα, δεδομένου ότι ο Δήμος (όπως όλοι οι ΟΤΑ) ήδη έχει σημαντικές ανελαστικές δαπάνες (μισθοδοσία, λογαριασμοί ΔΕΚΟ και μισθώματα) τις οποίες και εξυπηρετεί κατά προτεραιότητα έναντι των υπολοίπων προμηθευτών-πιστωτών.		

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>Το σύνολο της διαδικασίας περιγράφεται από την 2/57103/ΔΠΓΚ/2016 (ΦΕΚ/1932/Β'/29-06-2016 Υ.Α του Αναπλ.Υπ.Οικονομικών και τις Εγκυκλίους 15/22880/12-06-2016 του ΥΠ.ΕΣ και 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 του Γ.Λ.Κ.</p>		
<p>I. Ο έλεγχος του φακέλου με το αίτημα επιχορήγησης ληξιπρόθεσμων είναι τυπικός. Συγκεκριμένα, στην έκθεση αιτιολόγησης που συνοδεύει το αίτημα, η Ομάδα Ελέγχου πληροφορήθηκε ότι ο έλεγχος των τριών (3) πρώτων στοιχείων [ήτοι (1) τα στοιχεία εξέλιξης της πορείας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την τελευταία 5ετία, (2) οι λόγοι συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και (3) οι ενέργειες που έχουν δρομολογηθεί για την αποφυγή συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο μέλλον] είναι τυπικός από το ΥΠ.ΕΣ. Ειδικότερα, το ΥΠ.ΕΣ δεν ελέγχει την ουσία των υποστηριζόμενων στοιχείων από τους φορείς, παρά μόνο σε περιπτώσεις μη παροχής</p>	<p>Το περιεχόμενο του φακέλου δικαιολογητικών, κατά την υποβολή του αιτήματος από τον ΟΤΑ, καλύπτει πλήρως το σύνολο των κριτηρίων χρηματοδότησης που έχουν οριστεί από την Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ/1932/Β'/29-06-2016) του Αν. Υπουργού Οικονομικών και εξειδικευτεί με την Εγκύκλιο 15/22880/12-07-2016 του Υφυπουργού Εσωτερικών. Η πλήρωση των συγκεκριμένων κριτηρίων ελέγχεται ανεξάρτητα και διακριτά και η θετική αξιολόγηση προϋποθέτει την ικανοποίηση του αυτών. Για όλα τα κριτήρια ελέγχου πραγματοποιείται αντιπαραβολή με τα διαθέσιμα τεκμήρια που τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Τα τεκμήρια αυτά κατά κύριο λόγο περιλαμβάνουν τα οικονομικά στοιχεία που υποβάλλονται στις βάσεις δεδομένων του ΥΠΕΣ, η ορθότητα και η αξιοπιστία των οποίων επιβεβαιώνεται μέσω των τακτικών μηνιαίων ελέγχων που υλοποιεί το ΥΠΕΣ, τις μηνιαίες εκθέσεις πορείας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και τις εκθέσεις ελέγχου των κλιμακίων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Η αξιοποίηση του προαναφερθέντος υλικού σε συνδυασμό με το περιεχόμενο του φακέλου του αιτήματος διασφαλίζει την εγκυρότητα της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτημάτων.</p> <p>Η φόρμα ελέγχου και η εφαρμοζόμενη μεθοδολογία σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε από το ΥΠΕΣ ειδικά για την υλοποίηση του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και έχει αποσταλεί στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, το οποίο την ξεχώρισε ως την πλέον αξιόπιστη</p>	<p>Το Ε.Σ. εμμένει στη διαπίστωσή του για την ανάγκη διεξαγωγής περαιτέρω ελέγχων επί των στοιχείων του φακέλου που συνοδεύει το αίτημα επιχορήγησης του ΟΤΑ.</p>

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>αιτιολόγησης ή παροχής αιτιολόγησης εμφανώς μη επαρκούς και ρεαλιστικής. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το ΥΠ.ΕΣ επικοινωνεί με τους φορείς και τους ζητά εκ νέου να απαντήσουν τα ερωτήματα με τρόπο επαρκή, ωστόσο η ορθότητα των απαντήσεων δεν ελέγχεται περαιτέρω. Συνεπώς, το ΥΠ.ΕΣ δεν κατέχει ρεαλιστική και τεκμηριωμένη εικόνα για τις αιτίες συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, τη δυναμική τους πορεία και τις ενέργειες που έχουν γίνει από τους φορείς για την αποφυγή δημιουργίας ληξιπρόθεσμων στο μέλλον.</p>	<p>μεταξύ και των υπόλοιπων υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης. Σημειώνεται ότι η φόρμα ελέγχου και η εφαρμοζόμενη μεθοδολογία απεστάλη στην ομάδα ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.</p> <p>Χαρακτηριστική αντίφαση στο εύρημα της ομάδας ελέγχου αποτελεί η δήλωση ότι «Ειδικότερα, το ΥΠ.ΕΣ δεν ελέγχει την ουσία των υποστηριζόμενων στοιχείων από τους φορείς» ενώ παρακάτω αναφέρεται ότι το ΥΠΕΣ επικοινωνεί με τους φορείς για να απαντηθούν τυχόν ερωτήματα που προέκυψαν κατά τον έλεγχο και ζητούνται νέα στοιχεία. Η επικοινωνία αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο διενέργειας του ελέγχου των κριτηρίων και έχει ως σκοπό τη διαπίστωση διασφάλισης της απαραίτητης εφαρμογής της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτημάτων</p> <p><u>Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της ομάδας ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι ο έλεγχος είναι «τυπικός» και δεν ελέγχεται η ουσία των υποστηριζόμενων στοιχείων του φορέα από το ΥΠΕΣ, δεν ευσταθεί.</u></p> <p>Τέλος, ως προς τον ισχυρισμό της Ομάδας Ελέγχου, ότι το ΥΠΕΣ δεν κατέχει ρεαλιστική και τεκμηριωμένη εικόνα για τις αιτίες συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, τη δυναμική τους πορεία και τις ενέργειες που έχουν γίνει από τους φορείς για την αποφυγή δημιουργίας ληξιπρόθεσμων στο μέλλον, επισημαίνουμε ότι η συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στον υποτομέα των ΟΤΑ κινείται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, με τάση περαιτέρω αποκλιμάκωσης. Σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία στις βάσεις δεδομένων του ΥΠΕΣ, στις οποίες σημειωτέον είναι χρήστες τόσο το Ελεγκτικό Συνέδριο όσο και το Υπουργείο Οικονομικών, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των μεν δήμων και των περιφερειών την 31.12.2017 ανέρχονταν σε μόλις 195 εκατ. €, ποσό που</p>	

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	<p>αντιστοιχεί περίπου στο 3% της ετήσιας δεδουλευμένης δαπάνης, των δε νομικών προσώπων του υποτομέα ανέρχονταν σε 23 εκατ. €, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 2,3% της ετήσιας δεδουλευμένης δαπάνης. Σε αυτό έχουν συμβάλει καταλυτικά οι οδηγίες κατάρτισης και ελέγχου των ετήσιων προϋπολογισμών των ΟΤΑ, οι οποίες εστιάζουν ιδιαίτερα στην εξασφάλιση των απαραίτητων πιστώσεων για την εξόφληση των υποχρεώσεων και για τη διενέργεια δαπανών και έχουν ενσωματώσει το δημοσιονομικό στόχο της ελαχιστοποίησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.</p>	
<p>2. Στην ερώτηση της Ομάδας Ελέγχου για το αν ελέγχεται από το ΥΠ.ΕΣ ότι το αιτούμενο από το φορέα ποσό δε ξεπερνά το ύψος που είχε διαμορφωθεί κατά την 30-04-2016, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Εγκύκλιο 15/22880/12-06-2016 του ΥΠ.ΕΣ (Εν.Β'), μας πληροφόρησαν ότι παρέχεται δυνατότητα τροποποίησης των στοιχείων έως τέσσερα (4) έτη πριν ώστε αυτά να ανταποκρίνονται κατά το δυνατόν στην πραγματικότητα ενώ το αίτημα για επιχορήγηση του φορέα</p>	<p>Κατά τις συναντήσεις της ομάδας ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τα στελέχη του ΥΠΕΣ σχετικά με το εν λόγω ζήτημα επισημάνθηκαν τα εξής:</p> <p>Η διαδικασία τροποποίησης των οικονομικών στοιχείων των φορέων πραγματοποιείται <u>ανεξάρτητα</u> από την υλοποίηση του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, όπως αυτή προβλέπεται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία υποβολής οικονομικών στοιχείων και τη μέτρηση των δημοσιονομικών στοιχείων. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάστηκε στην ομάδα ελέγχου όλο το κύκλωμα της διαδικασίας τροποποίησης στοιχείων καθώς και οι κυριότερες αιτίες αυτών (π.χ λάθος στην χειροκίνητη υποβολή των στοιχείων στη διαδικτυακή βάση δεδομένων, ανάγκη επικαιροποίησης στοιχείων, μη ορθή αποτύπωση ή μη αποτύπωση υποχρέωσης κτλ) . Επίσης, περιγράφηκε η εξονυχιστική διαδικασία ελέγχου που διενεργείται για την ορθότητα και αξιοπιστία των τροποποιούμενων στοιχείων προκειμένου να διασφαλίζεται η εγκυρότητα των βάσεων δεδομένων οικονομικών στοιχείων του ΥΠΕΣ. Τα στελέχη του</p>	<p>Το Ε.Σ. εμμένει στη διαπίστωσή του ότι δεν τηρείται η προϋπόθεση που θέτει η ΥΑ. 2/57103/ΔΠΓΚ του Αν.Υπουργού Οικονομικών και αναπτύσσει η 15/22880/12-06-2016 Εγκύκλιος του ΥΠ.ΕΣ (Εν.Β'), σχετικά με το αιτούμενο από το φορέα ποσό, το οποίο δε μπορεί να ξεπερνά το ύψος που είχε διαμορφωθεί κατά την 30-04-2016.</p>

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>ικανοποιείται ακόμα και αν είναι μεγαλύτερο του ποσού των ληξιπροθέσμων που είχε δηλωθεί στις 30-04-2016. Ωστόσο, μέχρι σήμερα το σύνολο των επιχορηγήσεων είναι κάτω του συνολικού ποσού των δηλωθέντων για τους ΟΤΑ ληξιπρόθεσμων οφειλών. Σε περίπτωση που στο μέλλον παρατηρηθεί επικίνδυνη προσέγγιση του αρχικού ποσού, το ΥΠ.ΕΣ δεν έχει προβλέψει τον τρόπο αντιμετώπισής του (ήτοι λ.χ άρνηση νέων αιτημάτων επιχορήγησης ή αίτημα στο Γ.Λ.Κ για αύξηση του ποσού επιχορήγησης).</p>	<p>ΥΠΕΣ επισήμαναν στην ομάδα ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η διαδικασία αυτή είναι υποχρεωτική και η παράλειψη ενημέρωσης των επικαιροποιημένων οικονομικών στοιχείων στις βάσεις δεδομένων του ΥΠΕΣ ενεργοποιεί τις κυρώσεις που προβλέπονται στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο. Παράλληλα σημειώθηκε ότι οι τροποποιήσεις υποχρεωτικά πρέπει να ανατρέχουν σε αναδρομικό διάστημα τεσσάρων ετών, προκειμένου να τηρείται η αρχή του δεδουλευμένου και η επακόλουθη αρχή της αναγνώρισης και καταγραφής των υποχρεώσεων στο έτος που δημιουργήθηκαν, όπως αυτό προβλέπεται από κανονισμό της ΕΛΣΤΑΤ στο πλαίσιο υποβολής των δημοσιονομικών στοιχείων της Χώρας στη EUROSTAT. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιούνται τροποποιήσεις των οικονομικών στοιχείων, όποτε αυτό απαιτείται, και ως εκ τούτου κάποιες από τις τροποποιήσεις αυτές περιλαμβάνουν και το μήνα αναφοράς «<i>Απρίλιο 2016</i>» (30-04-2016).</p> <p>Η ανωτέρω διαδικασία ελέγχεται από το Υπουργείο Οικονομικών και την ΕΛΣΤΑΤ κατά την αποστολή των τροποποιημένων στοιχείων στους συγκεκριμένους φορείς.</p> <p>Επίσης, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, όλες οι αιτήσεις χρηματοδότησης συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων που αφορούν το μήνα αναφορά «Απρίλιος 2016» καθώς και τα αναλυτικά φύλλα ελέγχου αποστέλλονται και εγκρίνονται από το Γενικό Λογιστήριο το Κράτους.</p> <p>Για όλα τα παραπάνω ζητήθηκε και έχει αποσταλεί το σχετικό υλικό στην ομάδα ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τέλος, το συνολικό ύψος της επιχορήγησης που απαιτείται για τους ΟΤΑ, κινείται στο πλαίσιο των αρχικών εκτιμήσεων της υπηρεσίας μας ενώ η μέχρι σήμερα</p>	

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	<p>απορροφητικότητα δεν δημιουργεί κανένα ενδεχόμενο υπέρβασης του συνολικού ποσού που έχει προγραμματισθεί να αποδοθεί στους ΟΤΑ.</p>	
<p>3. Το τέταρτο στοιχείο που πρέπει να επισυνάπτεται στο αίτημα χρηματοδότησης αφορά τη δυνατότητα χρηματοδότησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ίδιους πόρους (ταμειακά διαθέσιμα). Από τον έλεγχο της λίστας-έκθεσης ελέγχου που διενεργεί το ΥΠ.ΕΣ όταν παραλαμβάνει το φάκελο από το φορέα, η Ομάδα Ελέγχου διαπίστωσε ότι το ΥΠ.ΕΣ ελέγχει την τυχόν ύπαρξη ταμειακών διαθεσίμων του φορέα, χωρίς να διενεργεί ανάλυση σε βάθος των ρευστών διαθεσίμων. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει εύρημα σε φορέα, τουλάχιστον στο βαθμό που αυτό θα οδηγούσε στην απόρριψη του αιτήματος επιχορήγησης ληξιπρόθεσμων.</p>	<p>Όπως αναφέρεται στην σχετική Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Ενότητα Β.2 – Προϋποθέσεις Επιχορήγησης) <u>οι</u> προϋποθέσεις επιχορήγησης είναι οι παρακάτω τρεις:</p> <p>1. Να έχει οριστεί Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 4270/2014.</p> <p>2. Να τηρείται λειτουργικό μητρώο και να γνωστοποιούνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τα μηνιαία οικονομικά στοιχεία και τα στοιχεία του μητρώου μέσω του e-portal, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 113/2010....</p> <p>3. Να παρακολουθείται από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων και την αρμόδια ΓΔΟΥ, σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση, η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4270/2014</p> <p>Επιπλέον, στην ίδια Υπουργική Απόφαση ,στην Ενότητα Β.3.2 αναφέρεται ότι το αίτημα του φορέα μεταξύ άλλων περιλαμβάνει και τους λόγους για τους οποίους δεν δύναται να πραγματοποιηθεί η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από πιστώσεις ή τα ταμειακά διαθέσιμα του φορέα.</p> <p>Το ΥΠΕΣ ενσωμάτωσε την εν λόγω απαίτηση στο πρότυπο σχέδιο αιτήματος που εξέδωσε με την Εγκύκλιό του (15/22880/12-07-2016) δημιουργώντας ειδική διακριτή ενότητα για τη τεκμηρίωση που θα παρείχε ο φορέας για τη δυνατότητα αξιοποίησης των ταμειακών του διαθεσίμων. Στο πλαίσιο αυτό όλοι οι φορείς που υπέβαλαν αίτημα κατέγραψαν τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν δυνατή η εξόφληση από τα ταμειακά τους διαθέσιμα. Αξίζει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι λόγω της συγκεκριμένης</p>	<p>Το Ε.Σ. εμμένει στη διαπίστωσή του ότι δεν πραγματοποιείται αξιολόγηση των ταμειακών διαθεσίμων του αιτούμενου επιχορήγησης φορέα με βάση προκαθορισμένα κριτήρια, αλλά αρκείται στη διαβεβαίωση του αρμόδιου προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών του ΟΤΑ, περί μη δυνατότητας χρηματοδότησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από τα ταμειακά διαθέσιμα. Ο έλεγχος κατέδειξε ότι δύο από τους οκτώ ελεγχόμενους ΟΤΑ είχαν ταμειακά διαθέσιμα το ύψος των οποίων επέτρεπε την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του από ίδιους πόρους.</p>

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	<p>απαίτησης πολλοί φορείς αιτηθήκαν χαμηλότερα ποσά από αυτά που δικαιούταν βάσει των κριτηρίων του προγράμματος και αρκετοί φορείς δεν υπέβαλαν αίτημα καθώς μας ανέφεραν (τηλεφωνικά) ότι μπορούσαν να αποπληρώσουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους από τα ταμειακά διαθέσιμά τους.</p> <p>Ο «σε βάθος έλεγχος των ταμειακών διαθεσίμων» όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται ως εύρημα της ομάδας ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου δε προβλέπεται ρητά ούτε προκύπτει εμμέσως από την Απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών και επιπλέον δε περιλαμβάνεται στα τρία κριτήρια επιχορήγησης. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι η Διεύθυνση Οικονομικών ΤΑ, με βάση τα υποβαλλόμενα στοιχεία στις βάσεις δεδομένων του ΥΠΕΣ και την αρχιτεκτονική του σχεδίου λογαριασμών των προϋπολογισμών των ΟΤΑ, παρακολουθεί συστηματικά την ταμειακή ρευστότητα των ΟΤΑ, εστιάζοντας εύλογα στις περιπτώσεις όπου υπάρχει σαφές πρόβλημα χρηματοδότησης υποχρεώσεων (εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων). Σε αυτή την κατεύθυνση έχει αναπτύξει συγκεκριμένους δείκτες, οι οποίοι έχουν τεθεί στη διάθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.</p>	
<p>4. Ο φάκελος του αιτήματος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υποπαράγραφο 3 της Υ.Α 2/57103/ΔΠΓΚ/16, δεν αποστέλλεται στο Γ.Λ.Κ, παρά μόνο η πρόταση επιχορήγησης με τη σχετική βεβαίωση του Γ.Δ.Ο.Τ.Α του ΥΠ.ΕΣ.</p>	<p>Το εύρημα της Ομάδας Ελέγχου δεν ευσταθεί, καθόσον στο Γ.Λ.Κ. αποστέλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 της ενότητας Β.3 της Υ.Α. 2/57103/23.6.2016, αίτημα επιχορήγησης στο οποίο αποτυπώνεται το ύψος χρηματοδότησης ανά φορέα καθώς και το μηνιαίο πλάνο απορρόφησης της αιτούμενης επιχορήγησης. Το αίτημα επιχορήγησης συνοδεύεται από φύλλο αξιολόγησης της Γεν. Δ/σης Οικονομικών Τ.Α. και Αναπτυξιακής Πολιτικής για κάθε φορέα, στο οποίο αναφέρεται το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την 30.4.2016 στο πλαίσιο των</p>	

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>Συνεπώς, το Γ.Λ.Κ δεν είναι σε θέση να επανελέγξει τα στοιχεία του φακέλου και αρκείται στη σχετική βεβαίωση του Γ.Δ/ντη Ο.Τ.Α του ΥΠ.ΕΣ.</p>	<p>τιθέμενων προϋποθέσεων της παρ. 3 της ενότητας Β3 της ανωτέρω απόφασης. Σε κάθε περίπτωση το ΓΛΚ μπορεί να αναζητά πρόσθετα στοιχεία προκειμένου να μεταφέρει τις σχετικές πιστώσεις.</p>	
<p>5. Το ΥΠ.ΕΣ δεν είναι σε θέση να γνωρίζει την πληρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων του «Πίνακα Εξόφλησης» όπως αποστέλλεται από το φορέα. Πιο συγκεκριμένα, το ΥΠ.ΕΣ δεν ελέγχει στην πράξη αν συντρέχουν οι λόγοι για τους οποίους ο φορέας ισχυρίζεται ότι ένα τιμολόγιο δε μπορεί να εξοφληθεί (πχ. λόγω εκκρεμούς θέματος νομιμότητας, μη προσκόμισης φορολογικής ενημερότητας κτλ). Συνεπώς, η τήρηση των κανόνων καταχώρησης των τιμολογίων στον «Πίνακα Εξόφλησης» δεν ελέγχεται στην πράξη από το ΥΠ.ΕΣ (πχ με ένα δειγματοληπτικό έλεγχο των δικαιολογητικών των τιμολογίων που</p>	<p>Το εύρημα της Ομάδας Ελέγχου δεν ευσταθεί, καθόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού, του Π.Δ.80/2016 καθώς και της αρ. 15/22880/ 12.7.2016 εγκυκλίου του ΥΠΕΣ στην οποία αναφέρεται ότι, «.....ακολουθείται η συνήθης διαδικασία εκκαθάρισης και ενταλματοποίησης δαπανών.....», κύριος υπεύθυνος για την εξόφληση των υποχρεώσεων είναι ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών του φορέα. Ειδικότερα στους «Πίνακες Εξόφλησης» βεβαιώνεται ότι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις και υπογράφονται από α) τον Δήμαρχο/Πρόεδρο Δ.Σ, β) τον Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών, γ) τον Προϊστάμενο Λογιστηρίου και δ) τον Ταμία. Περαιτέρω, η υπηρεσία μας διενεργεί τους κάτωθι ελέγχους στους «Πίνακες Εξόφλησης» που αποστέλλουν οι Δήμοι: Α) Οι δικαιούχοι των πληρωμών να είναι τρίτοι, δηλαδή ελέγχονται όλες οι πληρωμές έτσι ώστε να μην αφορούν σε πληρωμές προς φορείς Γενικής Κυβέρνησης (πχ. Ελληνικό Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία κλπ.) καθώς και σε χρηματοοικονομικές συναλλαγές. Β) Οι πληρωμές να αφορούν σε απλήρωτες υποχρεώσεις άνω των ενενήντα (90) ημερών. Γ) Οι πίνακες να φέρουν όλες τις υπογραφές των αρμόδιων οργάνων. Δ) Την ορθή συμπλήρωση πεδίων των Πινάκων Εξόφλησης (π.χ. αριθμοί</p>	<p>Το Ε.Σ. εμμένει στη διαπίστωση της μη πραγματοποίησης ελέγχου τήρησης των κανόνων καταχώρησης των τιμολογίων στον «Πίνακα Εξόφλησης» του υπό αξιολόγηση φορέα, αλλά αντιθέτως αρκείται στην έγγραφη βεβαίωση του αρμόδιου προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών, περί τήρησης των προαναφερόμενων κανόνων.</p>

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα - διαδικασία αποπληρωμής ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων ΟΤΑ από ESM

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>δεν εξοφλούνται ώστε να διαπιστωθεί η ορθότητα του ισχυρισμού ως προς τη μη δυνατότητα εξόφλησης της συγκεκριμένης οφειλής).</p>	<p>IBAN, ποσά κρατήσεων υπέρ Ελληνικού Δημοσίου κλπ.). Με τη συγκεκριμένη διαδικασία εξόφλησης η υπηρεσία μας είναι σε θέση να γνωρίζει με ακρίβεια το σύνολο των πληρωμών που πραγματοποιούνται ανά επιχορηγούμενο φορέα και ανά χρονική περίοδο προκειμένου να αποστέλλει εγκαίρως στο ΓΛΚ τα απαιτούμενα στοιχεία στο πλαίσιο της παρ. 8 της ενότητας Β3 της Υ.Α. 2/57103/23.6.2016.</p>	

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα – Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου Υπουργείου Εσωτερικών

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
Αρμοδιότητες βάσει του άρθρου 18 του ΠΔ 141/2017 (Ο.Ε.Υ ΥΠΕΣ)		
<p>Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΕΣ δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει να διενεργήσει έλεγχο επί των πληροφοριακών συστημάτων που σχετίζονται με τη διαδικασία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ (e-portal, βάσει δεδομένων ΕΕΤΑΑ κτλ)-βάσει Α-18 παρ.1, εδ.ααστ του ΠΔ.141/17.</p>	<p>Αναφορικά με τον προγραμματισμό του έτους 2018 θα είμαστε σε θέση να απαντήσουμε αφού έχουμε τη σχετική έγκριση του κ.Υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις έχει τη αρμοδιότητα έγκρισης του προγραμματισμού των εσωτερικών ελέγχων</p>	
<p>Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΕΣ δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει να διενεργήσει έλεγχο σχετικά με την ακρίβεια, την αξιοπιστία και τη έγκαιρη προετοιμασία των</p>	<p>Ομοίως κατά τα ανωτέρω</p>	

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα – Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου Υπουργείου Εσωτερικών

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>χρηματοοικονομικών (και λοιπών) αναφορών του ΥΠ.ΕΣ προς το Γ.Λ.Κ αναφορικά με την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ (βάσει Α-18 παρ.1, εδ.ααζ του ΠΔ.141/17). Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, και ειδικότερα για τη χρηματοδότηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού (βάσει της Εγκ.15/2016 του ΥΠΕΣ), η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΕΣ δεν έχει ελέγξει την διαδικασία αξιολόγησης των αιτημάτων των ΟΤΑ για τη χρηματοδότηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους από τις υπηρεσίες του ΥΠΕΣ, ούτε τα χρηματοοικονομικά δεδομένα που αποστέλλονται από το ΥΠ.ΕΣ στο ΓΛΚ.</p>		
<p>Αρμοδιότητες βάσει του άρθρου 168 του ν.4270/2014 και του άρθρου 12 του ν.3492/2006</p>		
<p>Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΕΣ δεν έχει αρμοδιότητα να ασκεί εσωτερικό έλεγχο στους ΟΤΑ, δεδομένου ότι οι ΟΤΑ έχουν Διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια (Α-102 παρ.2 του Συντάγματος) και το Κράτος ασκεί εποπτεία, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών οργάνων.</p>	<p>Συμφωνούμε</p>	
<p>Άλλα ευρήματα που προέκυψαν από τη συνέντευξη</p>		
<p>Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.ΕΣ, μέχρι και τη θέση σε ισχύ του ΠΔ.141/2017, δεν προβλεπόταν να εισηγείται τον προγραμματισμό των ετήσιων ελέγχων στον Υπουργό, αλλά ελάμβανε εντολές για τη διεξαγωγή των ελέγχων.</p>	<p>Συμφωνούμε</p>	

Πίνακας Ευρημάτων Εμπλεκόμενου Φορέα – Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου Υπουργείου Εσωτερικών

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
Με την ισχύ του νέου Ο.Ε.Υ το Δεκέμβριο του 2017 στις αρχές του έτους η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο πλέον της προβλεπόμενης αρμοδιότητάς της, έχει υποβάλλει στον Υπουργό τις προτάσεις της για τον προγραμματισμό των ελέγχων του έτους 2018.		
Κατά το τελευταίο διάστημα, η Μονάδα έχει αποδυναμωθεί κατά δύο υπαλλήλους Π.Ε και μίας Δ.Ε (και πλέον διαθέτει 3 ΠΕ μαζί με τον Προϊστάμενο και μία ΔΕ για Γραμματειακή Υποστήριξη) αντιμετωπίζοντας σοβαρό ζήτημα υποστελέχωσης,	Συμφωνούμε. Επιπροσθέτως αναφέρουμε ότι έχουμε ενημερώσει ιεραρχικά για την ανάγκη στελέχωσης με εξειδικευμένα στελέχη στον τομέα των οικονομικών ελέγχων αλλά και των νέων τεχνολογιών πληροφορικής	

7.2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πίνακας Συστάσεων προς Φορέα				
α/α	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας Υ/Μ/Χ	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
1	<p>Ο Δήμος οφείλει να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τα προβλήματα που παρατηρήθηκαν κατά την ενταλματοποίηση και εκκαθάριση των δαπανών, και συγκεκριμένα τις καθυστερήσεις στη συλλογή τιμολογίων καθώς και την ελλιπή καταχώρηση όλων των απαραίτητων πληροφοριών για την καταγραφή της ημερομηνίας υποχρέωσης εξόφλησης της δαπάνης, προκειμένου να μειωθεί το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την τιμολόγηση των υποχρεώσεων του Δήμου μέχρι και την εξόφληση των προμηθευτών.</p>	<p>Ο Δήμος Πεντέλης εξοφλεί τα τιμολόγια του στις 90 μέρες. Απόκλιση υπάρχει στις εφημερίδες των αναδόχων των διαγωνισμών που εξοφλούνται όταν κατακυρωθεί ο διαγωνισμός στο πρώτο ένταλμά τους. Για ότι αναβαθμίσεις στις πληροφορίες της Οικονομικής Διαχείρισης συνεργαζόμαστε με την εταιρεία υποστήριξής μας ALFAWARE.</p>	<p>Άμεση 31/12/2018</p>	

2	<p>Η ομάδα ελέγχου συστήνει στο Δήμο τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ αναφορικά με τις προβλέψεις. Η παράλειψη της πιστής εφαρμογής των προαναφερόμενων διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου μπορεί στο μεσοπρόθεσμο μέλλον να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση του Δήμου.</p>	<p>Στο κλαδικό Λογιστικό σχέδιο των ΟΤΑ συμπεριλαμβάνουμε κι αποτυπώνουμε τις τελεσίδικες δικαστικές δαπάνες. Η εγγραφή τους χρεώνεται στο ΚΑ λογιστικού σχεδίου 68 Προβλέψεις εκμετάλλευσης και πιστώνεται στο ΚΑ 53 Πιστωτές Διάφοροι. Γίνεται η εγγραφή με το κλείσιμο του ισολογισμού από τους ορκωτούς εκλεκτές.</p>	<p>Υψηλή Άμεση έως 31/07/2018.</p>	
---	---	---	------------------------------------	--

Πίνακας Συστάσεων προς την Κεντρική Κυβέρνηση (Υπουργείο Εσωτερικών)

α/α	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
1	<p>Το Υπουργείο Εσωτερικών μπορεί να συνδράμει με την προώθηση των απαραίτητων ενεργειών, για την πλήρη λειτουργία των μονάδων εσωτερικού ελέγχου, οι οποίες είτε δεν ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων των ΟΤΑ, είτε δεν έχουν συσταθεί μέχρι τώρα.</p>	<p>Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 168 του ν. 4270/2014, ο εσωτερικός έλεγχος πραγματοποιείται σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ανατίθεται στις Υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου που συστήνονται με το άρθρο 12 του ν. 3492/2006, υπό την γενική καθοδήγηση και εποπτεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Όσον αφορά στην τροποποίηση των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των φορέων, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η αρμοδιότητα κατάρτισης και τροποποίησης των Οργανισμών Εσωτερικής Λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού ανήκει αποκλειστικά στους ίδιους τους φορείς.</p> <p>Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Εσωτερικών προτίθεται να συμβάλλει από κοινού με τους ανωτέρω αρμόδιους φορείς στη δημιουργία των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη ότι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στη μεγάλη πλειοψηφία τους, δεν διαθέτουν επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό.</p>	Άμεση	

Πίνακας Συστάσεων προς Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής

α/α	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας Υ/Μ/Χ	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
1	<p>Συστήνεται η συστηματικότερη παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ και την επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.</p>	<p>Οι άμεσες ενέργειες στις οποίες θα προβεί η Υπηρεσία μας είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα αποσταλεί έγγραφο στους ελεγχόμενους φορείς (Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι Αθηναίων, Αχαρνών, Μαραθώνος, Παλλήνης, Πεντέλης και Περιστερίου) προκειμένου να ζητηθούν οι λόγοι που οδήγησαν στην πλημμελή εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Π.Δ.315/99, • Θα ζητηθεί από όλους τους ΟΤΑ της χωρικής μας αρμοδιότητας, ενημέρωση για την εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου προκειμένου να καταστεί εφικτή η παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου στους ΟΤΑ. <p>Επισημαίνεται ωστόσο ότι η υλοποίηση της σύστασης του παρόντος ελέγχου καθίσταται εξαιρετικά δυσχερής λόγω της υποστελέχωσης του Τμήματος από το οποίο ασκείται η εποπτεία των πράξεων των ΟΤΑ.</p>	Άμεσα	

7.3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Παράρτημα του Αντικειμένου του Ελέγχου

Νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τη χρηματοδότηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών είναι το εξής:

- ο ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143 Α') «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»
- ο ν.3861/2010 (ΦΕΚ Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο 'Πρόγραμμα Διαύγεια' και άλλες διατάξεις
- το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες (Α'145) (που αντικατέστησε το Π.Δ. 113/2010 (ΦΕΚ 194 Α')
- ο ν. 4129/2013 (Α'52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»
- ο ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης»
- η εγκύκλιος του ΓΛΚ αριθμ. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 (ΑΔΑ ΒΙΚΥΗ-Β03) «Οδηγίες για την τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων»
- η Υ.Α. 2/57103/ΔΠΓΚ/23-6-2016 (ΦΕΚ 1932 Β') «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων» και η τροποποίηση αυτής με την υ.α. αριθμ. 2/48342/ΔΠΓΚ/23-6-2017 (ΦΕΚ 2195 Β').

Δομή Διακυβέρνησης

Οργανωτική Δομή

Ο ν.3852/2010 ορίζει τα όργανα διοίκησης των Δήμων και των Περιφερειών. Όργανα διοίκησης των Δήμων είναι ο Δήμαρχος, οι Αντιδήμαρχοι, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή και η Οικονομική Επιτροπή, ενώ των Περιφερειών είναι ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες, το Περιφερειακό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή και η Οικονομική Επιτροπή. Όλοι οι ελεγχόμενοι φορείς έχουν εγκεκριμένους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.).

Τόσο για τους Δήμους όσο και για τις Περιφέρειες με τον ν.3852/2010 προβλέπεται παρόμοιο σύστημα λογοδοσίας. Η Εκτελεστική Επιτροπή, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και του Ετήσιου προγράμματος δράσης, συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του Δήμου ή της Περιφέρειας για τον προϋπολογισμό και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης και εισηγείται το προσχέδιο του Ετήσιου προγράμματος δράσης και του προϋπολογισμού προς την Οικονομική Επιτροπή. Επίσης, παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού ή του Περιφερειακού Συμβουλίου και έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Η Οικονομική Επιτροπή ως όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου ή της Περιφέρειας ακολουθώντας τις σχετικές Οδηγίες που παρέχονται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών (βλ. άρθρο 64 του ν. 4270/2014) καταρτίζει το σχέδιο προϋπολογισμού του Δήμου ή της Περιφέρειας αντίστοιχα, και υποβάλλει αυτό αιτιολογώντας κάθε εγγραφή, για συζήτηση και απόφαση στο Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 77 και 78 του ν.4172/2013 (Α', 167). Σχέδιο του π/υ αποστέλλεται στο Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ. Στην αιτιολογική έκθεση δικαιολογείται, με συγκεκριμένα στοιχεία, η πηγή προέλευσης κάθε πίστωσης, το ύψος της και οι λόγοι που υπαγόρευαν τις τυχόν αυξομειώσεις της. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται και υποβάλλεται ισοσκελισμένος και σε αυτόν, εγγράφονται όλες οι δαπάνες και τα έσοδα. Το Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο ψηφίζει τον προϋπολογισμό και το Ετήσιο πρόγραμμα δράσης, σε ειδική συνεδρίαση. Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός, το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, η Εισηγητική έκθεση της Οικονομικής Επιτροπής και οι αποφάσεις του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου οικονομικού περιεχομένου υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για έλεγχο. Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως τελικώς ψηφίσθηκε από το δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του οικείου Δήμου ή Περιφέρειας και δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα. Ομοίως αντίστοιχη ανάρτηση γίνεται με βάση το άρθρο 2, παρ 4, του ν. 3861/2010, στην ιστοσελίδα (<https://diavgeia.gov.gr/>) στο πλαίσιο του προγράμματος διαύγεια, σε αντίθετη περίπτωση η απόφαση δεν εκτελείται. Στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης υποβάλλονται για έλεγχο νομιμότητας και οι αποφάσεις των Δημοτικών ή

Περιφερειακών Συμβουλίων που αφορούν σε αναμορφώσεις των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α., συνοδευόμενες από τις εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

Επί των σχεδίων των προϋπολογισμών των Δήμων και των Περιφερειών παρέχει γνώμη το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (άρθρο 4 ν.4111/2013, όπως αντικ. με το άρθρο 76 παρ. 1 ν.4172/2013).

Η Διεύθυνση Οικονομικών του Δήμου ή της Περιφέρειας υποβάλλει στην Οικονομική Επιτροπή, απολογισμό της διαχείρισης του οικονομικού έτους που έληξε. Εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος από την παραλαβή των ανωτέρω στοιχείων η Οικονομική Επιτροπή τα προελέγχει και υποβάλλει τον απολογισμό, τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως, μαζί με έκθεσή της στο Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο. Ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσεως, πριν την υποβολή τους στο Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο, ελέγχονται από έναν ορκωτό ελεγκτή - λογιστή.

Το Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση του απολογισμού ή και του ισολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του σχετικά με αυτόν, σε ειδική για αυτόν το σκοπό συνεδρίαση, στην οποία παρίσταται και ο διευθυντής των οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου ή της Περιφέρειας. Συνοπτική κατάσταση του απολογισμού ή και ο ισολογισμός μετά των αποτελεσμάτων χρήσεως και του πιστοποιητικού ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή - λογιστή δημοσιεύονται, μετά την έγκρισή τους από το Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο.

Η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού των Δήμων και των Περιφερειών αξιολογείται και ελέγχεται από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ με βάση μηνιαία στοιχεία εκτέλεσης αυτού, καθώς και με πρόσθετα στοιχεία που παρέχει ο ΟΤΑ (βλ. αναλυτικά διαδικασία στο άρθρο 4παρ. 5 του ν.4111/2013, όπως αντικ. με το άρθρο 76 παρ. 3 ν.4172/2013).

Εξωτερικός Έλεγχος

Η οικονομική διαχείριση των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού υπόκειται στον προληπτικό και τακτικό κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενώ υπάρχει η υποχρέωση να ελέγχονται σε ετήσια βάση από Ορκωτούς Ελεγκτές, η Έκθεση των οποίων δημοσιεύεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου ή της Περιφέρειας.

7.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακας Επιβεβαιωτικών Επιστολών

7.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Περιγραφή Διαδικασίας συγκέντρωσης, ελέγχου και αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού σύμφωνα με τις διατάξεις.

Το σύνολο της διαδικασίας περιγράφεται από την 2/57103/ΔΠΓΚ/2016 (ΦΕΚ/1932/Β΄/29-06-2016 Υ.Α του Αναπλ.Υπ.Οικονομικών και τις Εγκυκλίους 15/22880/12-06-2016 του ΥΠ.ΕΣ και 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 του Γ.Λ.Κ.

Η διαδικασία ξεκινά ημερολογιακά στις 30-04-2016, όπου και καθορίζεται το ανώτατο ποσό της επιχορήγησης όπως προκύπτει από το στοιχείο μηνός Απριλίου 2016 που έχουν καταχωρηθεί από το φορέα στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στη συνέχεια, και προκειμένου ο φορέας να μπορεί να υποβάλλει αίτημα χρηματοδότησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του Υπουργείου Εσωτερικών, θα πρέπει σωρευτικά να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- (α) ο φορέας να έχει ενταχθεί στον υποτομέα S1313 “Τοπική Αυτοδιοίκηση” του Μητρώου Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.
- (β) το ποσό που θα ζητήσει να μην ξεπερνά το ποσό που είχε διαμορφωθεί κατά την 30-04-2016 και που έχει καταχωρηθεί στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής οικονομικών στοιχείων μηνός Απριλίου 2016.
- (γ) οι συγκεκριμένες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις να έχουν καταχωρηθεί στο Μητρώο Δεσμεύσεων του φορέα και έχουν υποβληθεί στη βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών. ή έχουν υποβληθεί στις κατηγορίες «Νόμιμες δαπάνες καθ’ υπέρβαση πιστώσεων» και «Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού» στην ίδια βάση, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- (δ) να έχει οριστεί υπάλληλος που ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών στον φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του άρθρου Ν.4270/2014.
- (ε) να τηρείται λειτουργικό μητρώο δεσμεύσεων και να έχουν υποβληθεί στις βάσεις δεδομένων οικονομικών στοιχείων του ΥΠ.ΕΣ τα μηνιαία οικονομικά στοιχεία και τα στοιχεία του μητρώου.
- (στ΄) ο φορέας να έχει Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης κατά την υποβολή του αιτήματος.

Ο φάκελος που υποβάλλεται από τον ΟΤΑ στην Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ ταχυδρομικά και ηλεκτρονικά (σε μορφή excel και word στην ηλεκτρονική διεύθυνση econ.ota@ypes.gr) περιλαμβάνει:

(α) το αίτημα επιχορήγησης για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (σύμφωνα με το υπόδειγμα 01 του Παραρτήματος της Εγκυκλίου 15/22880/12-06-2016 του ΥΠ.ΕΣ) στο οποίο αναγράφονται (1) το ποσό του αιτήματος επιχορήγησης, (2) μηνιαίο πλάνο απορρόφησης της αιτούμενης επιχορήγησης και (3) ο αριθμός πρωτοκόλλου της απόφασης (ή οποιουδήποτε άλλου εγγράφου) ανάθεσης σε υπάλληλο του φορέα, καθηκόντων Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών.

(β) το αντίγραφο αναλυτικής κατάστασης με το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα κατά την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται της υποβολής του αιτήματος επιχορήγησης Ε1 (σύμφωνα με το υπόδειγμα 02 του Παραρτήματος της ίδιας ως ανωτέρω Εγκυκλίου).

(γ) την αναλυτική **έκθεση αιτιολόγησης** στην οποία αναγράφονται (σύμφωνα με το υπόδειγμα 01 του Παραρτήματος της ίδιας ως άνω Εγκυκλίου): (1) τα στοιχεία εξέλιξης της πορείας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την τελευταία 5ετία, (2) οι λόγοι συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, (3) οι ενέργειες που έχουν δρομολογηθεί για την αποφυγή συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο μέλλον (4) η εξέταση της δυνατότητας χρηματοδότησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα με ίδιους πόρους.

(δ) την έγγραφη δέσμευση του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών για την πιστή και απαρέγκλιτη εφαρμογή των διατάξεων περί αναλήψεως υποχρεώσεων και την αποφυγή δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και έγγραφη βεβαίωση του ιδίου για συμμόρφωση σε τυχόν συστάσεις που έχουν διατυπωθεί στο πλαίσιο ελέγχων, οι οποίοι διενεργήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για την ορθή τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων και την παρακολούθηση των υποχρεώσεων (σύμφωνα με το **υπόδειγμα 03** του Παραρτήματος της ίδιας ως άνω Εγκυκλίου).

Η Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ επεξεργάζεται και ελέγχει τα στοιχεία του φακέλου και εν συνεχεία ο Προϊστάμενος της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης υποβάλλει αίτημα έγκρισης επιχορήγησης στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, το οποίο περιλαμβάνει:

α) **Πρόταση επιχορήγησης**, συνοδευόμενη από αναλυτική έκθεση αξιολόγησης του αιτήματος κάθε φορέα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υποπαράγραφο 3 της Υ.Α 2/57103/ΔΠΓΚ/16 και μηνιαίο πλάνο απορρόφησης της αιτούμενης έκτακτης επιχορήγησης ανά φορέα. Για το συνολικό προτεινόμενο ποσό επιχορήγησης ισχύουν οι περιορισμοί της περίπτωσης α της υποπαραγράφου 2 της Υ.Α 2/57103/ΔΠΓΚ/16. Στην έκθεση αξιολόγησης αναφέρεται το ύψος των

ληξιπρόθεσμων κάθε φορέα υποχρεώσεων όπως είχε διαμορφωθεί κατά την 30.4.2016 και πρέπει να είναι σύμφωνο με τα υποβληθέντα στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στοιχεία, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων και εκθέσεων, και

β) **Έγγραφο βεβαίωσή** του Προϊσταμένου της Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ για την πλήρωση των προϋποθέσεων της παραγράφου Β2 της ίδιας ως άνω Υ.Α, δηλαδή ότι: 1. Να έχει οριστεί Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν.4270/2014, 2. να τηρείται λειτουργικό μητρώο και να γνωστοποιούνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τα μηνιαία οικονομικά στοιχεία και τα στοιχεία του μητρώου μέσω του e-portal, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 113/2010, την αριθμ. 2/22717/0094/9.3.2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και την αριθμ. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28.2.2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και 3. να παρακολουθείται από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων και την αρμόδια Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α), σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση, η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4270/2014 και τα οριζόμενα στην αριθμ. 2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, καθώς και στις εγκυκλίους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Κατόπιν της αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, μεταφέρονται οι πιστώσεις στο ΥΠ.ΕΣ και εκδίδεται η Υπουργική Απόφαση Επιχορήγησης από τον ΥΠ.ΕΣ, ενώ ο φορέας οφείλει να προβεί στις αναγκαίες τροποποιήσεις του προϋπολογισμού του με το ποσό της επιχορήγησης (σύμφωνα με την ενότητα ΣΤ΄ της ίδιας ως άνω Εγκυκλίου καθώς και της παρ.Β3 της Υ.Α 2/57103/ΔΠΓΚ/16 του Αν.Υπ.Οικονομικών).

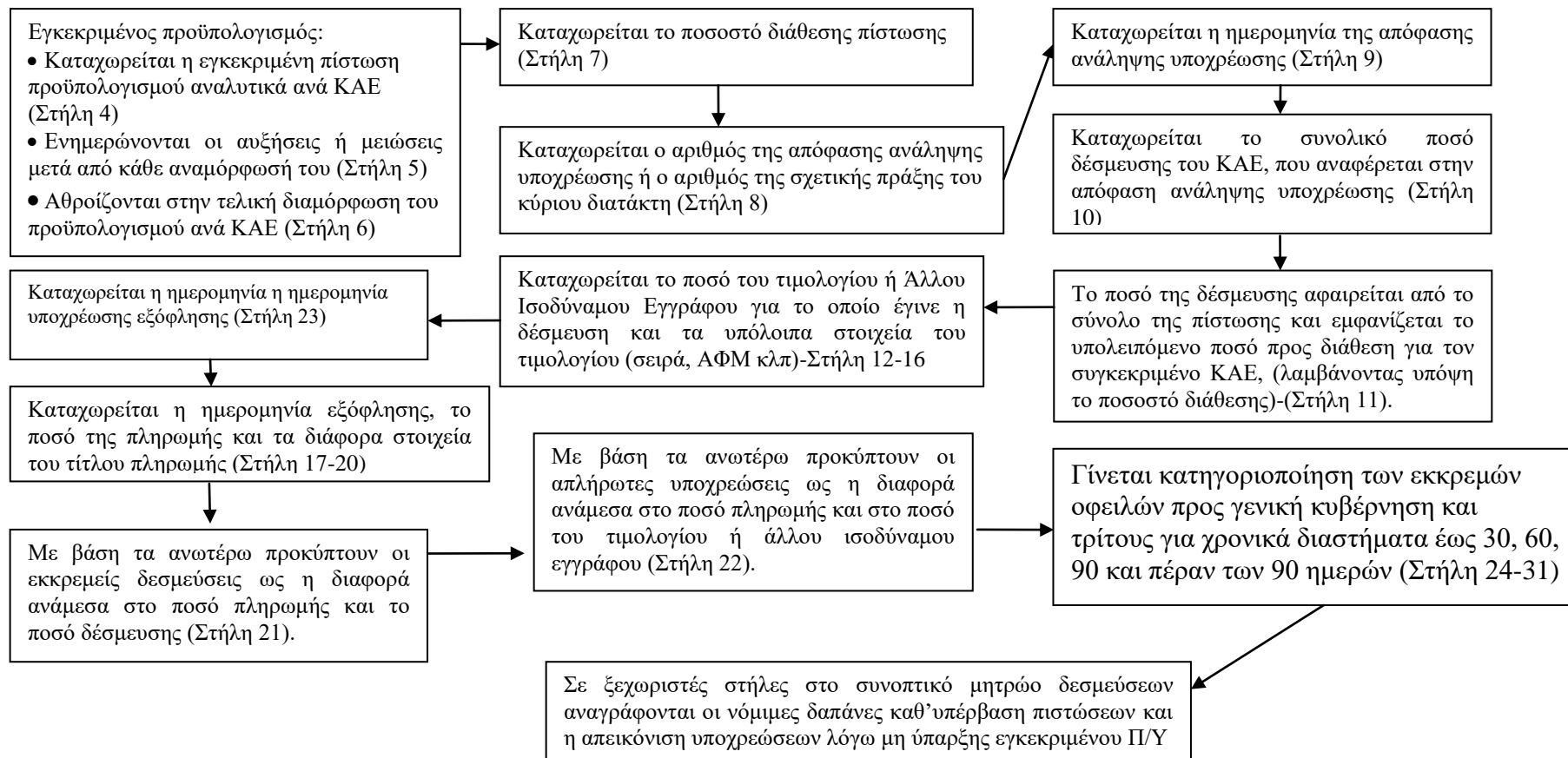
Στο επόμενο στάδιο ο φορέας συμπληρώνει τον Πίνακα «Εντολή Εξόφλησης» με καταχώρηση δαπανών κατά αύξουσα χρονολογική σειρά και τον αποστέλλει ταχυδρομικά και ηλεκτρονικά στην Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) και στη Δ/ση Αναπτυξιακής Πολιτικής του ΥΠ.ΕΣ. Ο εν λόγω Πίνακας επέχει θέση εντολής εξόφλησης. Κατόπιν του ελέγχου του Πίνακα, το ΥΠ.ΕΣ εκδίδει εντολή πληρωμής προς το Τ.Π &Δ, το οποίο προχωρά στην πληρωμή του καθαρού ποσού προς τον τελικό δικαιούχο και στη μεταφορά του ποσού των κρατήσεων και παρακρατήσεων στον επιχορηγούμενο φορέα για την απόδοσή τους.

Στη συνέχεια ο φορέας συμπληρώνει και αποστέλλει στη Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ το έντυπο (Ε3) με τις μηνιαίες επιχορηγήσεις για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν καθώς και το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο τέλος κάθε μήνα, ενώ η Γ.Δ.Ο.Υ του ΥΠ.ΕΣ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) συγκεντρώνει και αποστέλλει ηλεκτρονικά τα έντυπα (Ε3) στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γ.Λ.Κ (dpgk@glk.gr).

Ειδικότερα για τις καθ' υπέρβαση πιστώσεις, το χαρακτηριστικό τους γνώρισμα είναι ότι, λόγω του απρόβλεπτου της φύσης τους (πχ δικαστικές αποφάσεις), δεν έχουν γίνει σε αρχικό στάδιο οι αναλήψεις υποχρέωσης και δεν εντάσσονται στο ΜΔ εξαρχής. Συνεπώς στη σύνοψη των στοιχείων του ΜΔ των φορέων στο e-portal σαν επιπρόσθετη πληροφόρηση υπάρχει επιπλέον γραμμή «νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων». Θα εμφανίζονται μόνο στη σύνοψη, σαν επιπρόσθετη πληροφόρηση στις «νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων» μόνο για το ποσά για τα οποία δεν έχει διενεργηθεί ανάληψη (ΙΑ αρ.4 και 5 της Εγκυκλίου 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-14 του Γ.Λ.Κ). Η διαδικασία στη συνέχεια είναι η ίδια όπως και με τις υπόλοιπες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

7.6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

ΝΟΜΟΘΕΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Εγκύκλιοι. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-14 Υπ.Οικ και 51178/29-12-2014 ΥΠΕΣ

7.7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΕΝΤΟΛΕΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

7.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

7.9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις - Ορισμός

Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΠΔ 80/2016 (Α',145) ορίζονται οι απλήρωτες υποχρεώσεις μετά την πάροδο ενενήντα (90) ημερών είτε από την ημερομηνία που ορίζεται στη σχετική σύμβαση, είτε σε περίπτωση μη ύπαρξης σύμβασης ή έλλειψης σχετικού όρου από την ημερομηνία παραλαβής του παραστατικού που αποδεικνύει την ύπαρξη της οφειλής. Επιπρόσθετα σύμφωνα με την 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017(ΦΕΚ Β', 2195) όμοια, για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, ως ληξιπρόθεσμες ορίζονται, οι απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές, μετά από πάροδο ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, όπως αυτή ορίζεται στην αρ.2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι οποίες: α) Είτε έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο δεσμεύσεων (του φορέα) και έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων, μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, β) Είτε αφορούν νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί ανάληψη λόγω μη επαρκούς πίστωσης, όπως ενδεικτικά δαπάνες από εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις ή δαπάνες από αποφάσεις διαιτησίας, και για τις οποίες ωστόσο έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων και εκθέσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ.80/2016 και τις αριθμ. 2/100018/0026/30-12-16, 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-14 και 2/57451/ΔΠΓΚ/24-07-12 εγκυκλίου του ΓΛΚ. Ειδικότερα, ως ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, σύμφωνα με την 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και προκειμένου για δαπάνες που σχετίζονται με αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, ορίζεται : α) η ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή υπηρεσιών, όταν ο οφειλέτης παραλάβει το σχετικό τιμολόγιο πριν από την παραλαβή των αγαθών ή υπηρεσιών, β) η ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή υπηρεσιών, όταν το τιμολόγιο ή ισοδύναμο έγγραφο για πληρωμή δεν έχει βέβαιη ημερομηνία, γ) η ημερομηνία αποδοχής ή επαλήθευσης της αντιστοιχίας των παραλαμβανομένων αγαθών η υπηρεσιών με τα προβλεπόμενα στην οικεία σύμβαση, όταν προβλέπεται τέτοια διαδικασία στο νόμο ή τη

σύμβαση, και εφόσον ο οφειλέτης παραλάβει το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο για πληρωμή νωρίτερα από την εν λόγω ημερομηνία, δ) εάν δεν συντρέχει καμία από τις ως άνω περιπτώσεις, τότε η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου.

Το βασικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την λογιστική παρακολούθηση-αποτύπωση τους λογιστικούς κανόνες και την παραγωγή δημοσιονομικών αναφορών επί των οικονομικών μεγεθών, αλλά και την αποτύπωση, χρηματοδότηση, εξόφληση και εν γένει διαχείριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στους Φ.Γ.Κ. είναι το εξής:

- Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, το σχέδιο της οποίας κυρώθηκε με το ν. 4336/2015 (Α', 94) (παράγραφ. Β).
- Ν. 4063/2012 (Α', 71), με τον οποίο κυρώθηκε η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25.3.2011 που τροποποίησε το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη-μέλη με νόμισμα το ευρώ.
- ο ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143 Α') «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κατά το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα.
- το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145)
- Η 2/57451/ΔΠΓΚ/24.7.2012 Εγκύκλιος του Γ.Λ.Κ. «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων».
- Η 2/100018/0026/30.12.2016 Εγκύκλιος του ΓΛΚ «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών».
- Η οικ. 28249/12.9.2016 Εγκύκλιος του ΥΠΕΣΔΑ (Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης) «Δημοσίευση προεδρικού διατάγματος περί ανάληψης υποχρεώσεων από τους διατάκτες».
- Η 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 Εγκύκλιος του ΓΛΚ «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου δεσμεύσεων».
- Ν.4281/2014 (Α', 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις». Άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 παρ. 1 του ν.4438/2016(Α', 220).

- Η 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων» (Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017 όμοια (Β', 2195) .
- Η 22880/12.6.2016 Εγκύκλιος (15/2016) του ΥΠΕΣΔΑ (Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΥΠΕΣ) «Εκκαθάριση Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων».
- Η 2/66222/13.9.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών περί αύξησης του Κ.Α.Ε. 2017 του υποφορέα 07-581 ΚΑΕ 9221 για την επιχορήγηση των Δήμων για την εξόφληση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεών τους.
- Η 2/22717/0094/9.3.2011 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Υποβολή Οικονομικών Στοιχείων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο Υπουργείο Οικονομικών...» (Β', 474).
- Η 2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Στοχοθεσία-Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού-Παρακολούθηση εκτέλεσης» (Β', 2934).
- Ν. 4152/2013 (Α', 107) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013».
- Ο Ν. 4444/2016 (Α', 234) «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2017»
- ο ν.3861/2010 (Α', 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο 'Πρόγραμμα Διαύγεια' και άλλες διατάξεις».